

**PLEC DE CLÀUSULES ADMINISTRATIVES GENERALS
APLICABLES ALS
CONTRACTES D'OBRES I INSTAL·LACIONS
DEL CONSELL COMARCAL D'OSONA**

Aprovació inicial:	Ple Comarcal del 16 d'octubre de 2002
Anuncis aprovació inicial:	BOP núm. 267 del 7 de novembre de 2002 DOGC núm. 3755 del 6 de novembre de 2002 Diari Avui de l'1 de novembre de 2002 Tauler d'anuncis
Termini d'exposició pública:	del 7 de novembre al 13 de desembre de 2002
Aprovació definitiva:	Automàtica, acord del Ple de 16/10/2002
Anuncis aprovació definitiva:	BOP núm. 12 del 14 de gener de 2003 DOGC núm. 3795 del 8 de gener de 2003 Diari Avui del 21 de gener de 2003 Tauler d'anuncis
Text íntegre:	BOP núm. 172 del 19 de juliol de 2002 annex I, pàgines 22 a 38
Entrada en vigor:	11 de febrer de 2003

Preàmbul.

Títol I. Disposicions Generals

1. Objecte i determinacions del Plec.
2. Àmbit d'aplicació del Plec.
3. Normativa general i supletorietat.
4. Efectes de les modificacions legislatives.
5. Exercici de les atribucions per contractar.
6. Classificació d'empreses i Registre de Licitadors.
7. Prerrogatives de la Corporació.
8. Resolució presumpta.
9. Procediment i jurisdicció aplicables.

Títol II. Expedient de contractació

Capítol 1. Actuacions prèvies i documentació de l'expedient

10. Actuacions prèvies a l'aprovació de l'expedient.
11. Documentació preparatòria integrant de l'expedient.
12. Plec de Clàusules Administratives Particulars.

Capítol 2. Determinacions relatives al projecte

13. Avantprojecte i bases tècniques.
14. Elaboració del projecte.
15. Documents del projecte.
16. Responsabilitat dels autors del projecte.
17. Supervisió del projecte.
18. Aprovació del projecte.
19. Replanteig del projecte.
20. Adequació de preus del projecte.

Capítol 3. Especialitats de l'expedient

21. Contractació conjunta de projecte i obra.
22. Contractes de concessió d'obres públiques.
23. Col·laboració d'empresaris en l'execució d'obres per la pròpia Corporació.

Capítol 4. Tramitació de l'expedient i formalització del contracte **Secció 1ª. Tramitació de l'expedient**

24. Classes de tramitació.
25. Procediments i formes d'adjudicació.
26. Contractes menors.
27. Tipus de licitació i pressupostos oferts pels empresaris.
28. Garantia provisional.
29. Criteris d'adjudicació a les licitacions.
30. Documentació a presentar a les licitacions.
31. Terminis per a la presentació de proposicions.
32. Mesa de contractació.

33. Formes d'adjudicació i publicitat de les licitacions en els procediments obert i restringit.
34. Obertura de proposicions i proposta d'adjudicació.
35. Adjudicació.
36. Efectes i publicitat de l'adjudicació.
37. Garantia definitiva.
38. Procediment restringit de licitació.
39. Procediment negociat d'adjudicació.

Secció 2ª. Formalització del contracte

40. Formalització del contracte.
41. Manca de formalització imputable a l'adjudicatari.

Títol III. Execució del contracte

Capítol 1. Inici de l'execució del contracte i la seva documentació

42. Inici del termini d'execució.
43. Acta de comprovació del replanteig del projecte.
44. Pla de Seguretat i Salut en el Treball.
45. Programa de Treball a presentar pel contractista.

Capítol 2. Personal facultatiu i instruments d'interlocució tècnica

46. Direcció facultativa de l'obra.
47. Delegació i personal d'obra del contractista.
48. Llibre d'Ordres.
49. Llibre i actes d'incidències.
50. Resolució d'incidències tècniques.

Capítol 3. Obligacions dels contractants

51. Coneixement per part del contractista del règim i documentació contractuals.
52. Legalització de les instal·lacions.
53. Assaigs i anàlisis dels materials i unitats d'obra.
54. Transport i aplec dels materials d'obra.
55. Instal·lacions auxiliars i provisionals.
56. Senyalització de les obres.
57. Obligacions del contractista en els àmbits laboral, social, fiscal, de protecció de dades personals i mediambiental.
58. Protecció dels serveis afectats i reposició de servituds omeses.
59. Objectes trobats i materials procedents de les obres.
60. Principi de risc i ventura.
61. Indemnització de danys i perjudicis a tercers i als seus béns i serveis.
62. Indemnització de danys i perjudicis a la Corporació.

Capítol 4. Modificació del contracte

63. Potestat de modificació de la Corporació.
64. Modificacions obligatòries per al contractista.
65. Modificacions potestatives per al contractista.

- 66. Altres obres complementàries a les del projecte principal.
- 67. Expedient de projecte reformat de l'inicial.
- 68. Expedient de reformat amb concurrència de suspensió temporal de les obres.
- 69. Formalització de la modificació.

Capítol 5. Altres incidències en l'execució

- 70. Revisió de preus.
- 71. Pròrrogues i variacions en els terminis d'execució.
- 72. Penalitzacions per incompliment del termini d'execució o de l'objecte del contracte.

Capítol 6. Certificació i abonament de les obres

- 73. Amidaments.
- 74. Relacions valorades.
- 75. Audiència del contractista.
- 76. Certificacions i abonaments al contractista de les obres executades.
- 77. Variacions sobre les unitats d'obres executades.
- 78. Certificacions i abonaments de les revisions de preus.
- 79. Acomptes per operacions preparatòries.
- 80. Abonament de partides alçades.
- 81. Anualitats d'execució programada i abonaments.
- 82. Transmissió i pignoració de les certificacions.
- 83. Interès de demora.

Títol IV. Extinció del contracte

Capítol 1. Extinció per compliment

- 84. Recepció de l'obra.
- 85. Recepció simplificada.
- 86. Termini de garantia.
- 87. Certificació final.
- 88. Liquidació.
- 89. Devolució o cancel·lació de la garantia.

Capítol 2. Extinció per resolució

- 90. Resolució: causes i efectes.

PREÀMBUL

I. ANTECEDENTS I MODIFICACIONS NORMATIVES

En data 8 juliol de 1995, el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona (BOPB núm. 162, annex I, pàgines 2 a 8) va publicar un model de Plec de Clàusules Administratives Generals aplicables a la contractació d'obres i instal·lacions.

La referida publicació la va efectuar la Diputació de Barcelona com una actuació d'assistència i cooperació locals als municipis de la província de Barcelona, i amb motiu de la promulgació de la Llei 13/1995, de 18 de maig, de Contractes de les Administracions Públiques (LCAP).

D'aleshores ençà, les modificacions normatives en matèria de contractació administrativa més rellevants, en síntesi, han estat disposades pels textos següents:

- La Llei 53/1999, de 28 de desembre, per la qual es modificà la LCAP/1995, publicada en el BOE núm. 311, del 29/12/1999, i l'entrada en vigor de la qual va produir-se als tres mesos de la publicació.
- El Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques (TRLCAP), aprovat pel RD Legislatiu 2/2000, de 16 de juny, publicat en el BOE núm. 148, del 21/6/2000, i l'entrada en vigor del qual es produí l'endemà d'aquesta data.
- La Llei 24/2001, de 27 de desembre, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Ordre Social, vigent des de l'1/1/2002, que modificà el TRLCAP/2000 (arts. 15.1, darrer paràgraf, 151.5, 187.4, 196.3.f, 198.5, i disposició addicional novena, punt 6).
- El Reglament General de Contractes de les Administracions Públiques (RGLCAP), aprovat pel RD 1098/2001, de 12 d'octubre, publicat en el BOE núm. 257, del 26/10/2001, i l'entrada en vigor del qual es produí als sis mesos de la publicació.

II. MODIFICACIÓ DEL PLEC, TRAMITACIÓ I JUSTIFICACIÓ

L'entitat de les modificacions normatives aprovades ha fet necessària una revisió d'un gran nombre de clàusules del *Plec*; unes per l'efecte de transposició de què n'ha estat objecte la legislació bàsica, i altres per la incorporació de noves previsions.

Tant pel caràcter de la revisió efectuada, com pel nombre de clàusules afectades, el tràmit que s'ha de seguir és el propi de la modificació d'ordenances locals, atesa la naturalesa de disposició reglamentària atribuïda als plecs de clàusules administratives generals per l'article 269.3 de la Llei catalana 8/1987, de 15 d'abril (municipal i de règim local de Catalunya). De conformitat amb aquest article, en relació amb el 162 del mateix cos legal, el 49 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril (reguladora de les Bases del Règim Local) i 60 a 66 del Reglament català d'obres, activitats i serveis dels ens locals (ROAS), aprovat pel D 179/1995, de 13 de juny, el procediment que s'ha de seguir és el següent:

- a) Aprovació inicial del ple.
- b) Informació pública i audiència dels interessats, per un període mínim de trenta dies, perquè puguin presentar reclamacions i suggeriments.

- c) Resolució de totes les reclamacions i els suggeriments presentats i aprovació definitiva del ple. En cas de no haver-hi cap reclamació o suggeriment l'acord inicial esdevindrà definitiu.

Sobre l'aplicació d'aquest procediment s'ha de fer esment del Dictamen de la Comissió Jurídica Assessora núm. 185/1995, que va concloure que l'article 269.3 de la Llei 8/87 no va veure's afectat per l'article 49.3 de la Llei 13/1995, en no tenir aquest caràcter bàsic, i constituir aquell norma específica; criteris aquests que cal entendre vigents, si més no referits, ara, a l'art. 48.3 del TRLCAP/2000.

Com ja s'ha anticipat, la revisió afecta a un nombre elevat de clàusules, fet que aconsella l'aprovació d'un nou text del *Plec*. El detall i la justificació dels redactats de les clàusules es troben exposats a la Memòria que consta a l'expedient. Sense perjudici de la remissió a aquesta Memòria, les clàusules del *Plec* responen, en síntesi, als objectius següents:

- 1r. Adequació dels continguts del *Plec* anterior a les noves previsions legals (Llei 53/1999 i TRLCAP/2000).
- 2n. Inclusió de les prescripcions derivades del nou Reglament General de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques (RGLCAP/2001).
- 3r. Criteris o decisions susceptibles de ser adoptades en el marc de la potestat d'autoorganització de la Corporació (Llei 7/1985, 4.1.a).

Finalment s'ha de dir que sobre l'àmbit d'aplicació del *Plec* es preveuen les mesures següents:

- a) Directament, és aplicable a la Corporació i als seus Organismes Autònoms (Clàusula 2.1).
- b) Prèvia l'adopció de la corresponent resolució, els Consorcis participats per la Corporació s'hi podran adherir (clàusula 2.2).

TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Clàusula 1.- Objecte i determinacions del Plec.

1. Aquest Plec conté les determinacions jurídiques, econòmiques i administratives que s'han d'aplicar a la contractació administrativa d'execució d'obres i instal·lacions que la Corporació acordi establir, en qualsevol de les formes de contractació previstes en les lleis.

2. En les determinacions del present Plec referides a aquest tipus de contractació es distingeix entre les disposicions generals (Títol I), l'expedient de contractació (Títol II), l'execució del contracte (Títol III), i l'extinció del contracte (Títol IV).

Clàusula 2.- Àmbit d'aplicació del Plec.

1. Aquest Plec General serà d'aplicació a les relacions contractuals establertes per la Corporació i els seus Organismes Autònoms en l'àmbit material definit a la clàusula 1, que comprèn:

- La construcció de béns de natura immoble, això incloent, per bé que no pas de manera exclusiva, tota mena instal·lacions i d'infraestructures de comunicacions i telecomunicacions terrestres, marítimes i aèries.
- Treballs que modifiquin la forma o substància del terreny o subsòl, correcció d'impacte mediambiental, i altres anàlegs.
- La reforma, reparació (gran o simple), conservació, manteniment o demolició dels anteriors.

2. Els consorcis participats per la Corporació s'hi podran adherir.

3. Les mencions fetes a la Corporació s'entendran referides també als seus Organismes Autònoms i consorcis participats per ella que s'hi hagin adherit.

Clàusula 3.- Normativa general i supletorietat.

1. Constitueixen normativa i prescripcions aplicables al procediment de formació i d'aprovació de l'expedient, licitació, negociació, adjudicació, formalització i execució dels contractes administratius regits pel present Plec, a més de les disposicions d'aquest, les establertes en:

- els Plecs de Clàusules Administratives i de Prescripcions Tècniques Particulars, així com la resta de la documentació contractual integrant del projecte, que s'estableixin per a cada expedient, i la normativa sectorial específica a la qual aquests es remetin per raó de la matèria en cada cas.
- el Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, aprovat pel RDL 2/2000, de 16 de juny (BOE núm. 148 de 21/06/00, p. 21775), el Reglament General de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques i la resta de disposicions que els despleguin, modifiquin o afectin.
- la Llei estatal 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local (BOE núm. 80 de 3/04/85) i les disposicions que la despleguin, modifiquin o afectin, així com la normativa autonòmica de desplegament que, en el marc d'aquella, sigui vigent.
- el Reglament d'Obres, Activitats i Serveis dels ens locals de Catalunya (ROAS), aprovat per Decret núm. 179/1995, de 13 de juny (DOGC núm. 2066 de 23/06/95, p. 4744), la normativa concordant i la resta de la regulació específica de la Generalitat de Catalunya.
- els acords i les resolucions sobre el règim d'atribució de competències, les Bases

- d'Execució del Pressupost i les Ordenances i els Reglaments de la Corporació.
- la Llei estatal 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals (BOE núm. 269 de 10/11/95, p. 32.590), les disposicions que la despleguin i, en particular, el Reial Decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen disposicions mínimes de seguretat i salut a les obres en construcció, i la resta de la normativa general sobre seguretat i salut en el treball.

2. Sens perjudici de l'observança de la normativa general referida en el número anterior, i en tot allò que no estigui específicament previst en el present Plec, serà supletori el Plec de Clàusules Administratives Generals per a la contractació d'obres de l'Estat, aprovat pel Reial Decret 3854/1970, de 31 de desembre (BOE núm. 40, de 16/02/71), tot exceptuant les clàusules que siguin privatives de la naturalesa d'aquest últim ens contractant.

3. En tot allò no previst a les anteriors, seran aplicables les restants normes de Dret administratiu, i, en darrer terme, les de Dret privat.

Clàusula 4.- Efectes de les modificacions legislatives.

1. Les prescripcions d'aquest Plec que incorporen o reproduïxen aspectes de la legislació bàsica de l'Estat o l'autonòmica d'aplicació als ens locals catalans s'entendran automàticament modificades en el moment en què es produeixi la seva revisió.

2. En particular, les disposicions de caire procedimental i organitzatiu d'aquest Plec que siguin susceptibles de veure's afectades per la legislació comunitària europea, la bàsica de l'Estat o l'autonòmica d'aplicació als ens locals catalans que s'adopti a l'objecte de la implantació progressiva de la contractació administrativa electrònica s'entendran automàticament modificades en el moment en què es produeixi l'adopció d'aquella.

3. De verificar-se la revisió i regulació normatives previstes als dos números anteriors, s'autoritza la Presidència de la Corporació per introduir al text del Plec les correlatives modificacions o les pertinents aclaracions.

Clàusula 5.- Exercici de les atribucions per contractar.

1. Les atribucions per a la contractació i la seva execució seran exercides pels òrgans corporatius de conformitat amb les resolucions o acords dictats en exercici de la potestat d'autoorganització de la Corporació.

2. Les adequacions de quanties o altres adaptacions en matèria pressupostària es palesaran per mitjà de les Bases d'Execució del Pressupost de cada exercici, sempre, emperò, d'acord amb el que estableix aquest Plec i la resta de disposicions de caràcter general.

Clàusula 6.- Capacitat, solvència i classificació d'empreses i Registre de licitadors.

1. Serà requisit indispensable per contractar amb la Corporació l'execució de contractes regits per aquest Plec que l'empresari amb capacitat, solvència econòmica i financera i tècnica, i no incurs en cap prohibició per contractar hagi, a més, obtingut prèviament la classificació corresponent en els supòsits i condicions en què la normativa general bàsica de contractació administrativa ho exigeixi.

2. En aquelles licitacions promogudes per les entitats locals que s'hagin adherit al Registre de Licitadors de la Diputació de Barcelona la inscripció en aquest constitueix prova del compliment de les condicions necessàries per contractar, d'acord amb els requisits i condicions establerts per la Normativa pròpia d'aquest Registre.

Clàusula 7.- Prerrogatives de la Corporació..

1. Corresponen a l'òrgan competent les prerrogatives de direcció, interpretació, modificació, suspensió i resolució del contracte en la forma i condicions que preveu la legislació aplicable.

2. Els actes que els òrgans competents de la Corporació adoptin respecte a la interpretació dels termes del contracte, així com a la de les clàusules del present Plec i de les dels Plecs de Clàusules Administratives i de Prescripcions Tècniques Particulars que el regulin, seran immediatament executius, sens perjudici dels recursos que procedeixin tant en el marc de la pròpia Corporació com en el de les especialitats estatutàries dels seus ens de gestió.

Clàusula 8.- Resolució presumpta.

1. Les peticions que presenti el contractista, o si escau altres possibles interessats, que no siguin objecte de consideració específica en aquest clausulat, s'entendran desestimades si transcorreguts tres mesos des de la seva presentació no hagués recaigut resolució expressa.

2. L'assenyalament de terminis que consta a les clàusules als efectes de determinar que una petició, a manca de resolució expressa, s'entengui estimada o desestimada, s'efectua sens perjudici de la possible ampliació dels dits terminis en virtut de la pròrroga que es pugui decretar o acordar, que haurà de ser notificada als interessats. En aquest darrer supòsit els dits efectes relatius a la virtualitat presumpta sobre estimació o desestimació de les sol·licituds inherents a l'absència de resolució expressa quedaran referits a la data en què expiri l'ampliació disposada.

Clàusula 9.- Procediment i jurisdicció aplicables.

Seràn d'aplicació al contracte, amb exclusió de tota altra, les normes relatives al procediment administratiu i de la jurisdicció contenciosa administrativa, sotmetent-se als Tribunals del domicili de la Corporació que fossin competents per conèixer de les qüestions que se suscitin.

TÍTOL II. EXPEDIENT DE CONTRACTACIÓ

CAPÍTOL 1. ACTUACIONS PRÈVIES I DOCUMENTACIÓ DE L'EXPEDIENT

Clàusula 10.- Actuacions prèvies a l'aprovació de l'expedient.

L'aprovació de l'expedient de contractació i posterior adjudicació del contracte d'obres requereixen singularment la prèvia elaboració, supervisió, si escau, aprovació i replanteig del projecte corresponent, en els termes establerts al capítol següent del present Plec.

Clàusula 11.- Documentació preparatòria integrant de l'expedient.

1. Els expedients de contractació han de contenir, havent-s'hi d'incorporar abans de la seva aprovació, els documents següents:

- a) El projecte, i resolució aprovatòria d'aquest.
- b) L'acta de replanteig previ del projecte, amb la certificació sobre la viabilitat del projecte i disponibilitat dels terrenys necessaris per al normal desenvolupament del contracte, llevat, en el darrer cas, de les excepcions previstes legalment.
- c) El Plec de Clàusules Administratives Particulars que ha de regir el contracte.
- d) El certificat o document que acrediti l'existència de crèdit pressupostari i la fiscalització de la Intervenció.
- e) La justificació de la necessitat, característiques i import calculat de la contractació i de la resta d'aspectes que requereixi la normativa general vigent.

2. La resolució d'aprovació de l'expedient de contractació comprendrà la de la despesa corresponent i la del Plec de Clàusules Administratives Particulars.

3. Per excepció, no seran d'aplicació les previsions contingudes en els dos apartats anteriors en els supòsits previstos a les Clàusules 13 (avantprojecte i bases tècniques), i 26 (contractes menors).

Clàusula 12.- Plec de Clàusules Administratives Particulars .

1. Amb independència d'aquest Plec, abans o conjuntament a l'aprovació de la despesa, i abans de la perfecció i, si s'escau, de la licitació del contracte, s'haurà d'aprovar el Plec de Clàusules Administratives Particulars (en endavant, les "Clàusules Particulars"), el qual inclourà els pactes i condicions definidors dels drets i obligacions específics que assumiran les parts en el contracte del qual es tracti, el seu objecte i la forma d'adjudicació.

2. Abans de l'aprovació de les Clàusules Particulars per l'òrgan competent, és preceptiu que emetin informe la Secretaria i la Intervenció de la Corporació.

3. Les Clàusules Particulars podran incloure noves clàusules per desplegar el Plec de Clàusules Administratives Generals, sempre que no el contradiguin, així com aquelles que autoritzin les disposicions generals.

4. El contracte que es formalitzi ulteriorment ajustarà el seu contingut al de les respectives Clàusules Particulars, que es consideren part integrant del contracte.

CAPÍTOL 2. DETERMINACIONS RELATIVES AL PROJECTE

Clàusula 13.- Avantprojecte i bases tècniques.

1. La Corporació podrà acordar l'elaboració d'un avantprojecte o estudi previ informatiu de l'obra quan concorrin circumstàncies especials determinades per la magnitud, la complexitat, el llarg termini d'execució o la possibilitat de diverses solucions, o bé quan en l'expedient de contractació s'hagi previst adjudicar per concurs la redacció del projecte i l'execució de l'obra conjuntament, amb l'abast i contingut que a aquests efectes estableixi l'acord.

2. El contingut de la documentació de l'avantprojecte, determinada per la normativa d'obres pròpia dels ens locals catalans, serà el suficient per tal que se'n puguin conèixer els criteris de l'òrgan que l'aprovi sobre els extrems fonamentals i les condicions bàsiques per elaborar el projecte o projectes parcials en què eventualment es pugui descomposar aquell.

3. L'òrgan competent per a l'aprovació de l'avantprojecte, que no supleix la redacció obligada del corresponent projecte o projectes, serà el mateix al qual li correspongui l'aprovació d'aquests darrers segons el règim propi de delegacions i atribucions de competències dels òrgans de govern de la Corporació. L'acord d'aprovació comprendrà, si escau, l'autorització de la redacció del projecte o projectes que s'hi indiquin, que hauran de ser objecte de contractació i execució independents.

4. La Corporació podrà elaborar unes bases tècniques en substitució de l'avantprojecte en el cas de què el contractista hagi de presentar el projecte de l'obra, o bé per a l'execució d'obres que no requereixin projecte segons les determinacions prèvies del present Plec i sens perjudici de la documentació que s'hi exigeix. Aquestes bases han de definir i valorar les obres amb la precisió convenient per a la seva realització.

Clàusula 14.- Elaboració del projecte.

1. El projecte podrà ser elaborat per tècnics de la pròpia Corporació que estiguin en possessió de la titulació adequada per raó del tipus d'obra de què es tracti, o per equips multidisciplinaris designats per la Corporació i composts per tècnics competents amb la titulació requerida per intervenir en l'aspecte que correspongui, o bé podrà ser encarregat a professionals aliens mitjançant contracte de consultoria i assistència.

2. L'atorgament de premis per part de la Corporació en els concursos de projectes amb intervenció de jurat que aquesta Corporació convoqui no pressuposa cap dret dels corresponents guanyadors d'aquells a l'adjudicació d'un contracte per a l'elaboració dels projectes premiats. La continuïtat contractual del concurs ha d'estar prevista expressament a les condicions d'aquest. Si aquest fos el cas, es podria preveure l'adjudicació del contracte mitjançant procediment negociat sense publicitat al qual s'hauria d'invitar al guanyador, o guanyadors en cas d'ésser varis, del concurs.

3. En la seva elaboració, els projectes hauran de subjectar-se a les regles tècniques que siguin d'obligat compliment per raó de la matèria.

Clàusula 15.- Documents del projecte.

1. El contingut documental mínim que hauran de comprendre en tot cas els projectes d'obres és el següent:

- Una memòria que descriu l'objecte de les obres, reculli els seus antecedents i situació prèvia, les necessitats a satisfer i la justificació de la solució adoptada, i que detalli els factors de tot ordre a tenir en compte. En tot cas no podrà considerar-se com a tal projecte sinó sobre la base de què comprèn una obra completa o fraccionada, segons escaigui, en el sentit de ser susceptible d'ésser lliurada a l'ús general o servei públic corresponent.
- Els plànols de conjunt i de detall de l'obra, suficientment descriptius per tal que resti perfectament definida, i els que delimitin l'ocupació de terrenys i la restitució de servituds i altres drets reals, si escau, i serveis afectats per la seva execució.
- El plec de prescripcions tècniques particulars, on es faci la descripció de les obres i se'n reguli l'execució, amb expressió de la forma en què es durà a terme aquesta, l'amidament de les unitats executades i el control de qualitat, i de les obligacions d'ordre tècnic que corresponguin al contractista.

- Un pressupost, integrat o no per altres de parcials, amb l'expressió dels preus unitaris i els descompostos, en el seu cas, de les distintes unitats d'obra, els estats d'amidaments i les dades necessàries per a la valoració de les obres.
- Un programa de treball o pla d'obra, que inclourà, entre altres especificacions, el previsible finançament de l'obra durant el període d'execució i els terminis en què s'hagin d'executar les distintes parts en què pugui descomposar-se l'obra, determinant-se els imports que correspongui abonar durant cadascun d'ells.
- Les referències de tot tipus en què s'ha de fonamentar el replanteig del projecte; aquestes comprenen, entre d'altres:
 - l'estudi geotècnic del terreny sobre el qual s'ha d'executar l'obra;
 - l'estudi d'avaluació d'impacte ambiental en els supòsits prescrits i segons els criteris establerts a la normativa general de protecció del medi ambient.
 - la relació detallada dels béns que s'hagin d'ocupar, i, si escau, expropiar, i de llurs respectius titulars.
- L'estudi de seguretat i salut o, si escau, l'estudi bàsic, en els termes previstos a la normativa vigent sobre seguretat i salut a les obres. Abans de sotmetre el projecte a la seva aprovació, aquest estudi haurà de ser informat prèviament pel Cap de la Unitat promotora i pel Coordinador en matèria de seguretat i salut.

2. A més, quan escaigui, el projecte haurà d'incloure:

- Una proposta de la classificació que hagi de tenir l'empresari, quan es requereixi per causa de la quantia;
- En els contractes de concessió d'obres públiques, els estudis econòmics i administratius sobre el règim d'utilització, inclosos els dels costos d'explotació i manteniment, i les tarifes que, si s'escau, s'hagin d'aplicar;
- Els documents necessaris per promoure les autoritzacions o concessions administratives que siguin prèvies a la realització de les obres;
- Un estudi sobre el compliment de la normativa d'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, d'acord amb la normativa sobre aquesta matèria.

3. No obstant, quan es tracti d'obres de primer establiment, reforma o gran reparació inferiors a 120.202'42 euros, o bé d'obres de reparació simple, conservació i manteniment o de demolició, els documents exigibles com a integrants del projecte seran:

- a) si la quantia és superior a 30.050'61 euros: caldrà el pressupost de les obres, la justificació del Cap de la Unitat respecte a la necessitat de la despesa, l'estudi bàsic de seguretat i salut, i una memòria o la documentació tècnica o administrativa necessàries per tal de definir, executar i valorar les obres i els treballs que aquella comprèn.
- b) si la quantia és de 30.050'61 euros o inferior: seran suficients el pressupost de les obres, la justificació del Cap de la Unitat respecte a la necessitat de la despesa, i l'estudi bàsic de seguretat i salut quan les condicions tècniques de l'obra ho requereixin.

Clàusula 16.- Responsabilitat dels autors del projecte.

1. Quan l'elaboració íntegra del projecte hagi estat contractada per la Corporació mitjançant la modalitat típica de consultoria i assistència, el seu autor o autors respondran dels danys i perjudicis que durant l'execució o l'explotació de les obres es puguin causar tant a la Corporació o al personal depenent d'ella com a tercers o els seus béns a conseqüència de defectes,

insuficiències tècniques, errors materials, omissions o infraccions de preceptes normatius en el projecte, en els termes previstos a la normativa general vigent.

Quan el contracte de consultoria i assistència per a l'elaboració del projecte no contingui especificacions sobre el nivell de col·laboració amb la Corporació, la supervisió que aquesta faci de l'esmentat projecte no obsta a la responsabilitat pròpia del seu autor o autors.

2. Els autors dels avantprojectes, estudis informatius o previs respondran en els mateixos termes de l'apartat anterior.

3. Els professionals aliens als serveis tècnics de la pròpia Corporació que realitzin el projecte hauran de subscriure una pòlissa d'assegurança de responsabilitat professional, a l'aportació de la qual estarà condicionada la signatura del contracte de consultoria i assistència corresponent.

Clàusula 17.- Supervisió del projecte.

Quan el projecte no hagi estat elaborat pels serveis tècnics de la pròpia Corporació, i sempre que el seu import sigui igual o superior a 300.506'05 euros o bé es tracti d'obres que afectin a l'estabilitat, seguretat o estanqueïtat de l'obra, aquells l'hauran d'examinar i pronunciar-se sobre la conformitat en relació amb el compliment de la normativa tècnica i prescripcions que regulin la matèria o el tipus d'obra o instal·lació que en conforma l'objecte, amb caràcter previ a la tramitació per a la seva aprovació. En els altres casos, l'expressió de la conformitat tindrà caràcter facultatiu.

Clàusula 18.- Aprovació del projecte.

1. L'aprovació del projecte per l'òrgan competent s'ajustarà al procediment següent:

- a) Acord d'aprovació inicial del projecte.
- b) Informació pública del projecte per un període mínim de 30 dies hàbils, per tal que s'hi puguin formular reclamacions i al·legacions, i notificació a les persones directament afectades que figurin en la relació detallada de béns i drets que s'hagin d'ocupar, i, si s'escau, expropiar.
- c) Aprovació definitiva del projecte, en un termini màxim de sis mesos a comptar des de l'aprovació inicial. Una vegada transcorregut el termini d'informació pública, en el cas que no s'hagin presentat reclamacions o al·legacions l'acord d'aprovació inicial del projecte esdevé definitiu.

2. L'aprovació del projecte portarà implícita la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels terrenys i els edificis que hi són compresos, a l'efecte d'expropiació forçosa.

3. Per a les obres de reparacions menors, conservació i manteniment, de demolició, o meres instal·lacions complementàries serà suficient l'aprovació per l'òrgan competent de la documentació referida en el tercer paràgraf de la Clàusula 15.

4. La Corporació publicarà l'anunci d'aprovació definitiva del projecte al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona i al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, i inserirà una còpia d'aquesta publicació al tauler d'anuncis d'aquesta Corporació.

Clàusula 19.- Replanteig del projecte.

1. Un cop aprovat el projecte, i prèviament a la tramitació de l'expedient de contractació, la Unitat promotora efectuarà el replanteig del projecte, que consistirà en comprovar la realitat geomètrica de l'obra i la disponibilitat dels terrenys necessaris per a la seva normal execució, que és requisit indispensable per a l'adjudicació ulterior. Així mateix, s'hauran de comprovar tots els supòsits que figurin en el projecte elaborat i que siguin bàsics per al contracte a celebrar.

2. El requisit previ de la disponibilitat dels terrenys es podrà dispensar en la tramitació dels expedients de contractació referents a obres d'infraestructures hidràuliques, de transport i de carreteres, per bé que l'ocupació efectiva d'aquests haurà d'anar precedida d'una acta d'ocupació. També acreditarà de forma suficient la disponibilitat dels terrenys, en el cas de cessió de terrenys o locals per entitats públiques a la Corporació, l'aportació a l'expedient dels acords de cessió i d'acceptació pels òrgans competents.

3. Un cop realitzat el replanteig, el projecte i els seus annexos s'incorporaran a l'expedient de contractació.

Clàusula 20.- Adequació de preus del projecte.

En el supòsit de què es produïssin oscil·lacions de preus imprevistes i ulteriors a l'aprovació del projecte que restin actualitat als càlculs de preus del seu pressupost d'execució material respecte dels que siguin vigents en el mercat en el moment d'aprovació de l'expedient, l'òrgan competent podrà prèviament procedir d'ofici a la seva actualització aplicant un percentatge lineal d'augment a l'objecte d'ajustar aquests preus als que siguin vigents al mercat en el temps de la licitació, sempre i quan l'obra mereixi el qualificatiu d'urgent.

CAPÍTOL 3. ESPECIALITATS DE L'EXPEDIENT

Clàusula 21.- Contractació conjunta de projecte i obra.

1. La Corporació podrà, motivadament, contractar conjuntament l'elaboració del projecte i l'execució de l'obra en els supòsits següents:

- a) Quan el sistema constructiu pogués resultar determinant de les característiques essencials del projecte.
- b) Quan les característiques de les obres permetin anticipar diversos tractaments de traçat, disseny i pressupost.

2. En tot cas, la licitació d'aquest tipus de contracte requerirà la redacció prèvia per la Corporació del corresponent avantprojecte o document similar, i sols per causes justificades d'interès públic podrà limitar-se a redactar les bases tècniques a què el projecte s'hagi d'ajustar.

3. L'adjudicatari del contracte presentarà el projecte a l'òrgan competent en el termini que s'indiqui a les Clàusules Particulars, per a la seva supervisió, aprovació i replanteig, als quals està condicionada la realització de l'obra.

4. D'apreciar-se deficiències en el projecte, el contractista tindrà dret a una pròrroga per tal de corregir-les en el termini que se l'indiqui, el qual no excedirà en cap cas de dos mesos.

5. El projecte presentat per l'empresari adjudicatari seguirà els mateixos tràmits d'aprovació establerts prèviament en el present Plec.

Clàusula 22.- Contracte de concessió d'obres públiques.

1. La Corporació podrà contractar a títol de concessió d'obres públiques aquelles en què, essent el seu objecte comprés en algun dels que conformen l'àmbit d'aplicació del present Plec, la contraprestació a favor de l'adjudicatari consisteixi en el dret a explotar l'obra o en aquest acompanyat del de percebre un preu.

2. El règim jurídic que emmarcarà el Plec de clàusules jurídicoadministratives, econòmiques i d'explotació particulars d'aquesta contractació mixta serà el següent:

- a) Quant a la publicitat, seguirà les normes de publicitat del contracte d'obres, amb les especialitats següents per al procediment restringit:
 - a.1) en la contractació de la concessió, el termini mínim per a la presentació de sol·licituds de participació o candidatures serà de cinquanta-dos dies a comptar des de la data d'enviament de l'anunci;
 - a.2) en els contractes celebrats pel concessionari, el termini mínim per a la presentació de sol·licituds de participació o candidatures serà de trenta-set dies des de la data d'enviament de l'anunci, i el termini mínim per a la presentació d'ofertes serà de quaranta dies a comptar des de la data de la invitació a presentar-les.
- b) Quant a l'explotació de l'obra, seguirà el règim d'obligacions del contractista propi del contracte de gestió de serveis públics.
- c) Quant als demés aspectes de la contractació, es seguirà el criteri del règim corresponent a la prestació més important des del punt de vista econòmic.

3. Els que concorrin a la licitació d'una concessió d'obra pública, individualment o conjuntament amb altres, podran fer-ho amb el compromís de constituir una societat, que serà la titular de la concessió, en el termini i amb els requisits que s'estableixin a les Clàusules Particulars, sense ser-li d'aplicació les limitacions de la normativa vigent en matèria de societats anònimes sobre l'emissió d'obligacions o altres valors.

4. Les empreses que concorrin a la licitació hauran d'acompanyar a la seva oferta una relació exhaustiva de les empreses a elles vinculades, presumint-se aquesta vinculació per influència dominant d'una d'elles en els supòsits previstos a la normativa general.

5. La Corporació podrà delimitar al concessionari la subcontractació d'obres objecte de la concessió en el sentit d'imposar-li l'execució d'aquestes en un percentatge mínim del 30% del seu valor total. A aquest efecte, en el Plec de clàusules es preveurà la possibilitat de què els licitadors augmentin aquest percentatge, o bé se'ls invitarà a què assenyalin en les seves ofertes el percentatge mínim del valor d'aquelles obres que es proposin subcontractar amb tercers.

6. El concessionari haurà de sotmetre els contractes que celebri amb tercers que no en siguin vinculats ni agrupats empresarialment a les normes de publicitat comunitària, excepte en els dos supòsits següents:

- a) preu del contracte inferior al llindar de publicitat comunitària;
- b) ús del procediment d'adjudicació negociat sense publicitat.

Clàusula 23.- Col·laboració d'empresaris en l'execució d'obres per la pròpia Corporació.

1. La Corporació podrà executar les obres per si mateixa amb la col·laboració d'empresaris particulars quan el seu import sigui inferior al llindar de publicitat comunitària, IVA exclòs, i en els supòsits previstos a la normativa general de contractació. Aquests contractes de col·laboració tindran caràcter administratiu i la selecció de l'empresari col·laborador es durà a terme mitjançant els procediments i formes d'adjudicació establerts a la citada normativa general.

Les modalitats de col·laboració a ésser pactades podran acollir-se al sistema de costos, al d'execució d'unitats completes del projecte, instal·lacions o serveis sobre la base de preu a tant alçat, o a qualsevulla altra que els contractants tinguin per convenient.

2. Els projectes d'obres que s'executen per la Corporació amb la col·laboració d'empresaris particulars seguiran les determinacions que es recullen en el Capítol 2 del Títol II del present Plec i les especialitats establertes a la normativa general de contractació. La redacció del projecte corresponent serà obligada, llevat dels casos d'obres d'emergència, de mera conservació i manteniment, i de les que hagin estat definides prèviament en un avantprojecte.

3. La contractació amb col·laboradors no podrà ultrapassar el 50% de l'import total del projecte en els supòsits següents:

- a) quan la Corporació tingui establerts serveis suficientment aptes per a la realització de l'obra projectada;
- b) quan la Corporació posseeixi elements auxiliars utilitzables a l'obra i quin ús suposi una economia superior al 5% de l'import del seu pressupost o una major celeritat en la seva execució.

4. Els contractes de subministrament, de serveis i de consultoria i assistència que siguin necessaris per a l'execució de les obres directament per la pròpia Corporació s'adjudicaran d'acord a les regles, procediments i formes establerts a la normativa general de contractació per a cada tipus de contracte.

CAPÍTOL 4. TRAMITACIÓ DE L'EXPEDIENT I FORMALITZACIÓ DEL CONTRACTE

Secció 1ª.- Tramitació de l'expedient.

Clàusula 24.- Classes de tramitació.

D'acord amb la normativa general aplicable, els expedients de contractació podran seguir la tramitació ordinària, la urgent o la de règim excepcional en supòsits d'emergència.

Clàusula 25.- Procediments i formes d'adjudicació.

1. L'adjudicació dels contractes es podrà dur a terme mitjançant els procediments obert, restringit o negociat, amb els trets generals següents:

- a) En el procediment obert de licitació tot empresari podrà presentar una proposició.

- b) En el procediment restringit de licitació sols podran presentar proposicions aquells empresaris seleccionats expressament per la Corporació, prèvia sol·licitud dels que en fossin interessats.
- c) En el procediment negociat el contracte serà adjudicat a l'empresari justificadament escollit per la Corporació, prèvia consulta i negociació dels termes del contracte amb un o varis empresaris, sense que el seu número sigui inferior a tres sempre que això sigui possible. Aquest procediment es seguirà en els supostos previstos a la normativa general bàsica i, en el marc d'aquesta, en els casos establerts al present Plec.

2. Les formes en què pot efectuar-se l'adjudicació del contracte en els procediments obert i restringit de licitació són la subhasta o el concurs, amb els trets generals següents:

- a) La subhasta versarà sobre un tipus expressat en diner, amb adjudicació al licitador que, sense excedir-lo, oferti el preu més baix.
- b) El concurs farà recaure l'adjudicació en el licitador que, en el seu conjunt, faci la proposició més avantatjosa, tenint en compte els criteris que s'hagin establert en els plecs, sense atendre exclusivament al seu preu i sens perjudici del dret de la Corporació a declarar-lo desert.

3. La Corporació justificarà a l'expedient l'elecció del procediment que s'utilitzi en cada cas.

4. La forma d'adjudicació en els contractes qualificats com a menors és directa.

Clàusula 26.- Contractes menors.

1. De conformitat amb la normativa general de contractació, els contractes menors es definiran exclusivament per la quantia i tenen aquesta consideració els contractes d'obres la quantia dels quals no excedeixi de 30.050'61 euros.

2. La tramitació de l'expedient del contracte menor sols exigirà el pressupost de les obres, l'aprovació de la despesa i la incorporació de la factura corresponent, que ha de reunir els requisits establerts a l'article 72 del Reglament General de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, tot això sens perjudici de l'existència del projecte quan normes específiques el requereixin.

3. Els contractes menors no podran tenir una durada superior a un any, ni ésser objecte de pròrroga ni de revisió de preus.

4. En els contractes menors es podrà prescindir de la constitució de la garantia.

5. En els contractes menors no s'hi incorporaran plecs de clàusules administratives, però en els casos en què resulti necessari es consignaran les prescripcions oportunes per a la correcta execució del contracte. L'estudi bàsic de seguretat i salut es realitzarà pel contractista si les condicions tècniques de l'obra ho requereixen.

Clàusula 27.- Tipus de licitació i pressupostos oferts pels empresaris.

1. El tipus base de licitació constituirà la xifra màxima a la qual hauran d'ajustar-se o millorar les seves proposicions econòmiques els oferents i vindrà expressat a les Clàusules Particulars en lletres i números en la unitat monetària de compte euro.

Aquest tipus base vindrà determinat per l'import que figuri com a pressupost d'execució per contracta en el projecte tècnic aprovat, i s'obtindrà incrementant el pressupost d'execució material, entès com la suma dels productes del nombre de cada unitat d'obra pel seu preu unitari i les partides alçades, en els conceptes següents:

- a) Despeses generals d'estructura: el 13% en concepte de despeses generals de l'empresa, i 6% en concepte de benefici industrial del contractista.
- b) Impost sobre el Valor Afegit que gravi l'execució de l'obra, aplicant-se el tipus que correspongui sobre la suma del pressupost d'execució material i de les despeses generals d'estructura.

2. Dins el límit màxim del tipus base de licitació el pressupost o oferta dels empresaris s'entendrà en tot cas comprensiu de la totalitat del contracte. Els preus consignats són indiscutibles, no admeten prova alguna d'insuficiència i porten implícit:

- a) L'import dels treballs accessoris o auxiliars.
- b) Les despeses derivades de l'aplicació de les disposicions legals sobre seguretat i salut en el treball, incloent-hi en particular totes les derivades de l'elaboració i aplicació del Pla de seguretat i salut, i els honoraris corresponents.
- c) Les despeses corresponents al control de qualitat.
- d) Les despeses de licitació i formalització del contracte.
- e) La imposició fiscal derivada del contracte i de l'activitat del contractista en la seva execució.
- f) L'import de les càrregues laborals de tot ordre i de tots els eventuals augments que s'hi produeixin en el decurs del termini d'execució del contracte com a conseqüència de la negociació col·lectiva.
- g) Els impostos, taxes o despeses de qualsevol ordre corresponents a la sol·licitud i obtenció dels permisos i llicències necessàries per a l'execució de l'obra, llevat dels relatius a expropiacions i servituds i la llicència municipal, que aniran a càrrec de la Corporació.

3. S'entendrà que en tots els pressupostos o ofertes dels empresaris està inclòs, no sols el preu del contracte, sinó també l'import de l'Impost sobre el Valor Afegit, que tanmateix serà repercutit com a partida independent, així com totes les altres figures impositives previstes per la normativa estatal o autonòmica que, en els territoris en què regeixin, puguin gravar l'activitat o els resultats de l'empresari ofertant.

4. La valoració de l'estudi de seguretat i salut en el treball o, si escau, de l'estudi bàsic, sobre les despeses previstes per a la seva aplicació i execució no podrà alterar-se en el procés de contractació.

Clàusula 28. Garantia provisional.

1. Per tal de poder acudir als procediments oberts o restringits caldrà constituir una garantia provisional equivalent al 2% del pressupost total del contracte, llevat que les Clàusules Particulars disposin altrament de forma motivada en aquells supòsits en què la legislació ho permeti. El pressupost total de referència és el que la Corporació hagi assenyalat com a base de la licitació.

No obstant això, en els contractes de concessió d'obra pública l'import de la garantia provisional serà fixat per l'òrgan competent a les Clàusules Particulars en atenció a la naturalesa, importància i durada de la concessió.

2. Aquesta garantia podrà constituir-se pels medis següents:

- a) en metàl·lic o en valors públics o privats legalment admissibles, dipositats a la caixa de la Corporació.
- b) mitjançant aval bancari per bancs, caixes d'estalvi, cooperatives de crèdit, establiments financers de crèdit i societats de garantia recíproca autoritzats per operar a Espanya, o bé mitjançant contracte d'assegurança de caució celebrat amb una entitat autoritzada per operar en aquest ram, que s'hauran de presentar a l'òrgan competent.
Els avals i certificats d'assegurança de caució hauran de ser autoritzats per apoderats de l'entitat avalant o asseguradora que tinguin poder suficient per obligar-la plenament.

3. La garantia provisional serà retornada als interessats immediatament després de la proposta d'adjudicació del contracte, en les subhastes, i una vegada que s'hagi efectuat l'adjudicació, en el cas dels concursos, llevat de la corresponent a l'empresari o professional inclòs en la proposta d'adjudicació o a l'adjudicatari de la licitació, respectivament, als quals se'ls retindrà fins a la formalització del contracte.

4. En el supòsit que en l'acte licitatori de la subhasta o el concurs es presumeixi l'existència de baixa temerària, es retindrà la garantia provisional dels empresaris o professionals compresos en aquesta presumpció, així com la corresponent al millor postor o al que presenti l'oferta més avantatjosa d'entre els que no hi estiguin, fins que es dicti la resolució d'adjudicació.

5. La garantia provisional serà incautada en els supòsits següents:

- a) Abans de l'adjudicació: als empresaris o professionals que retirin injustificadament la seva proposició abans de dictar-se la resolució d'adjudicació. A aquest efecte, es consideren equivalents a la retirada injustificada de l'oferta els supòsits següents:
 - a1) La manca de contestació a la sol·licitud d'informació prèvia, o bé la manca d'aportació de justificació de la possibilitat de complir l'oferta, per causes imputables al licitador, quan una o altra hagués estat requerida per l'òrgan competent en el supòsit de baixes temeràries o incurses en presumpció de temeritat.
 - a2) L'al·legació per l'adjudicatari de la impossibilitat d'assumir el cost que suposa la constitució de la garantia definitiva específica que s'imposa en els supòsits d'adjudicació a empresaris o professionals quina proposició hagués estat incursa inicialment en presumpció de temeritat.
 - a3) El reconeixement per part del licitador de què la seva proposició adoleix d'error o inconsistència que la facin inviable.
- b) Després de l'adjudicació: en els supòsits de manca de constitució de garantia definitiva i de resolució del contracte per manca de formalització d'aquest per causes imputables al contractista.

6. En el procediment negociat, quan s'interessi l'oferta d'algun o alguns empresaris, i qualsevulla que sigui la quantia del contracte, es podrà exigir la constitució d'una garantia provisional que produirà els seus efectes fins al moment de l'adjudicació.

7. La diligència de la proposta d'adjudicació de la subhasta, signada pel secretari de la Mesa, serà títol suficient per a què la Tresoreria retorni la garantia.

8. Si, presentada sol·licitud de devolució de la garantia, transcorregués un mes sense haver recaigut resolució expressa, es podrà entendre estimada la petició en el cas de no concórrer cap de les circumstàncies determinants d'incautació establertes.

Clàusula 29.- Criteris d'adjudicació a les licitacions.

1. La Corporació podrà determinar a les Clàusules Particulars i, si escau, reduir motivadament fins a un terç, els percentatges màxims de desviació respecte a la mitjana de baixes en les subhastes a partir de les quals pugui considerar que el licitador incorre en la presumpció de baixa desproporcionada o temerària, en el marc dels criteris establerts reglamentàriament per tal d'apreciar-ho.

En cas de presentació de diverses proposicions formulades individualment per empreses pertanyents a un mateix grup sols es tindrà en compte l'oferta més baixa d'entre elles per a l'aplicació del règim d'apreciació d'ofertes desproporcionades o temeràries, en el benentès de què els efectes d'aquest procediment s'aplicaran a les restants ofertes formulades per les demés empreses del mateix grup.

2. El preu ofert serà un dels criteris objectius que han de servir de base per a l'adjudicació del concurs, i la Corporació haurà d'establir a les Clàusules Particulars els límits que permetin apreciar si la proposició global del licitador no pot ser complerta com a conseqüència d'una oferta desproporcionada o temerària respecte al preu. En cas que s'ultrapassessin els esmentats límits, la Corporació procedirà, abans de rebutjar la proposició, a verificar la seva composició per tal de comprovar la viabilitat del seu compliment.

3. La Corporació podrà determinar a les Clàusules Particulars el llindar mínim de puntuació que pugui exigir als licitadors respecte a cadascun dels criteris del concurs per tal de continuar en el procés selectiu, a fi d'excloure'n les ofertes qualitativament desproporcionades o temeràries que siguin contràries a l'interès públic en la consecució i viabilitat de l'objecte del contracte.

4. Els licitadors podran presentar variants o millores alternatives en les seves ofertes que puguin fer-les més convenients per a la realització de l'objecte del contracte, sempre que aquesta possibilitat s'hagi previst expressament a les Clàusules Particulars i dins els límits, condicions i modalitats de presentació que aquestes assenyalin.

En cas d'admetre's i presentar-les, els licitadors diferenciaran clarament el que és proposició ferma i variants o alternatives, que la Corporació pot lliurement acceptar o rebutjar.

5. En cas d'igualació de proposicions més avantatjoses des del punt de vista dels criteris objectius d'adjudicació, s'estableix la preferència en l'adjudicació per a les presentades per empreses públiques o privades que en el moment d'acreditar la seva solvència tècnica tinguin en la seva plantilla un número de treballadors minusvàlids superior al 2% i en funció del percentatge. Si encara persistís l'empat després d'aplicar aquest criteri s'adjudicarà el contracte a la proposició que compregui l'oferta econòmica més baixa. En cas de seguir persistint l'empat després d'aplicar aquest criteri, es decidirà l'adjudicació, entre elles, per sorteig.

Clàusula 30.- Documentació a presentar a les licitacions.

1. La documentació a presentar pels licitadors serà la que es determini a les Clàusules Particulars corresponents.

2. Les propostes econòmiques i tècniques s'ajustaran al model i previsions establerts a les Clàusules Particulars, i aniran sempre acompanyades, en sobre a part, de la documentació administrativa legalment necessària per procedir a la seva qualificació prèvia per part de la Mesa de contractació.

La documentació que acrediti la representació i facultats del licitador que resulti adjudicatari haurà de ser validada per la Secretaria de la Corporació prèviament a la formalització del contracte, sens perjudici de les responsabilitats de tot tipus en què aquell hagi pogut incórrer relatives a la validesa d'aquest document en la data final del termini per a la presentació de proposicions. En cas de concórrer aquesta manca de validesa, serà considerada per la Corporació com a retirada injustificada de l'oferta i es procedirà, en conseqüència, a la incautació de la garantia provisional constituïda.

Clàusula 31.- Terminis per a la presentació de proposicions.

Els terminis mínims per a la presentació de proposicions seran els que assenyala el Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, computant-se per dies naturals, si bé en el cas que el termini finalitzi en dissabte, diumenge o festiu, s'entendrà ajornat fins al primer dia laborable següent.

Clàusula 32.- Mesa de contractació.

La Mesa de contractació serà presidida per la persona titular de la Presidència de la Corporació, o membre d'aquesta en qui delegui, i en formaran part com a vocals les persones titulars de la Secretaria i la Intervenció, o funcionaris que els substitueixin, i aquelles altres persones que es designin mitjançant Decret de l'Alcaldia entre regidors, funcionaris i personal laboral, sense que el seu número, en total, sigui inferior a tres. Actuarà com a secretari un funcionari de la Corporació.

Clàusula 33.- Formes d'adjudicació i publicitat de les licitacions en els procediments obert i restringit.

1. El concurs serà la forma normal d'adjudicació de les licitacions relatives als contractes d'obres.
2. Podrà utilitzar-se la subhasta en les obres de quantia reduïda en els que les unitats d'obra estiguin perfectament definides per estar normalitzades i no ser possible variar els terminis d'execució, ni introduir modificacions de cap classe en el contracte, quedant el preu com únic factor determinant de l'adjudicació.
3. Els anuncis de les licitacions es publicaran en el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona.

Els anuncis també es publicaran en el Diari Oficial de les Comunitats Europees i en el Butlletí Oficial de l'Estat en aquells supòsits en què, per raó de la quantia, estiguin subjectes a aquesta obligació segons la normativa general. La publicitat en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya serà potestativa de l'òrgan competent.

Clàusula 34.- Obertura de proposicions i proposta d'adjudicació.

1. La Mesa es reunirà en acte no públic per procedir a la qualificació de la documentació presentada en temps i forma, i si observés defectes materials en la documentació presentada

podrà concedir, si ho estima convenient, un termini màxim de tres dies hàbils per tal que el licitador esmeni l'error.

Així mateix, a l'efecte de verificar l'eventual concurrència de prohibicions per contractar, l'òrgan competent i la mesa de contractació podran requerir a l'empresari la presentació de certificats i documents complementaris als que ha presentat, o bé aclariments sobre aquests, que haurà de complimentar en el termini màxim de cinc dies.

2. L'acte públic d'obertura de les proposicions econòmiques, i de les tècniques en els concursos, es celebrarà en el lloc, dia i hora que s'hagi assenyalat en cada cas, constituint-se a aquests efectes la Mesa de contractació. Quan el dia assenyalat sigui dissabte, diumenge o festiu, s'entendrà ajornat fins al primer dia laborable següent, si no es fixés una altra data.

La Mesa procedirà prèviament a donar compte del resultat de la qualificació de la documentació presentada. Obertes les proposicions econòmiques i tècniques, la manca de signatura de compromís sobre aquestes es podrà considerar per la Mesa com a error subsanable, previ examen i conclusió favorable sobre la coherència tècnica i econòmica globals de l'oferta presentada pel licitador. En aquest cas se l'atorgarà un termini màxim de subsanació de tres dies hàbils si no se'l pogués requerir en el mateix acte a què es ratifiqui expressament en la seva oferta en la deguda forma omesa, tot advertint-lo de què l'omissió de fer-ho es considerarà retirada injustificada de l'oferta.

En cas de discordància entre les expressions dineràries de l'oferta en lletres i números prevaldrà la xifra consignada en lletres.

3. En les subhastes, la Mesa de contractació proposarà l'adjudicació del contracte al millor postor i, en cas d'empat en l'acte d'obertura de pliques, s'estableix la preferència en l'adjudicació per a les presentades per empreses públiques o privades que en el moment d'acreditar la seva solvència tècnica tinguin en la seva plantilla un número de treballadors minusvàlids superior al 2% i en funció del percentatge. Si encara persistís l'empat després d'aplicar aquest criteri, es decidirà la proposta d'adjudicació, entre elles, per sorteig.

4. En els concursos, la Mesa de contractació proposarà l'adjudicació del contracte a la proposició que estimi ésser la més avantatjosa prèvia ponderació dels criteris indicats a les Clàusules Particulars corresponents, sense atènyer-se exclusivament al preu de la proposició i sens perjudici del dret de la Corporació de declarar-lo desert. En cas d'igualació de proposicions més avantatjoses des del punt de vista dels criteris objectius d'adjudicació, s'estableix la preferència en l'adjudicació per a les presentades per empreses públiques o privades que en el moment d'acreditar la seva solvència tècnica tinguin en la seva plantilla un número de treballadors minusvàlids superior al 2% i en funció del percentatge. Si encara persistís l'empat després d'aplicar aquest criteri s'adjudicarà el contracte a la proposició que compregui l'oferta econòmica més baixa. En cas de seguir persistint l'empat després d'aplicar aquest criteri, es decidirà l'adjudicació, entre elles, per sorteig.

5. Determinada per la Mesa de contractació la proposició de preu més baix o econòmicament més avantatjosa, a favor de la qual formularà proposta d'adjudicació en acte públic, el seu resultat es publicarà en el tauler d'anuncis de la Corporació. A partir d'aquest moment, els licitadors disposaran d'un termini de dos dies hàbils per formular, per escrit, les observacions, les reclamacions o les reserves que estimin oportunes contra la proposta d'adjudicació. Aquest escrit s'adreçarà a l'òrgan competent, el qual, previ informe de la Mesa de contractació,

resoldrà el procediment -amb pronunciament exprés sobre les observacions, les reclamacions o les reserves presentades- en l'adjudicació del contracte.

Clàusula 35.- Adjudicació.

1. Formulada la proposta per part de la Mesa, l'òrgan competent resoldrà sobre la validesa de l'adjudicació a favor de l'autor de la proposició més avantatjosa, dins dels terminis que s'assenyalen a continuació:

- a) En la subhasta s'haurà de fer l'adjudicació dins del termini de 20 dies naturals a comptar des del dia següent al de l'obertura de les proposicions rebudes, que confirmarà la proposta de la Mesa, llevat dels casos previstos a la legislació vigent.
- b) En els concursos haurà de fer-se l'adjudicació dins del termini dels tres mesos a comptar des de la data d'obertura de les proposicions rebudes, llevat que se n'estableixi motivadament un altre de superior a les Clàusules Particulars. L'adjudicació s'efectuarà en aquest cas mitjançant resolució motivada a favor de l'oferta que millor compleixi amb els criteris de selecció que s'hagin determinat a les Clàusules Particulars, llevat que es declari desert.

2. Transcorreguts els terminis assenyalats a l'apartat anterior sense acord de la Corporació, els empresaris admesos a la licitació tindran dret a retirar la seva proposta i a què se'ls torni o cancel·li la garantia constituïda.

Clàusula 36.- Efectes i publicitat de l'adjudicació.

1. El contracte es perfeccionarà amb l'adjudicació, en virtut de la qual el licitador adjudicatari i la Corporació restaran obligats al seu compliment, i es notificarà el resultat a tots els participants en la licitació.

2. Efectuada l'adjudicació es notificarà a l'adjudicatari requerint-lo per a què, dins dels quinze dies naturals següents al de la data de la notificació, presenti els documents que acreditin haver constituït la garantia definitiva i la validació, per la Secretaria de la Corporació, de la documentació en què s'atorguin els poders de representació i les facultats vigents del licitador.

En la pròpia notificació es citarà a l'interessat per a què concorri a formalitzar el contracte en el termini màxim de trenta dies naturals a comptar des del següent al de la notificació de l'adjudicació.

3. Si no atengués l'esmentat requeriment, no complís els requisits per a la celebració del contracte o impedis que es formalitzés en el termini assenyalat, la Corporació podrà acordar la seva resolució prèvia incoació de l'expedient oportú, llevat que el motiu sigui per manca de constitució de la garantia definitiva, en quin cas es declararà resolt sense més tràmit, amb les conseqüències i responsabilitats legalment procedents.

4. En virtut de l'adjudicació, el contractista restarà obligat al pagament de l'import dels anuncis i de les altres despeses que s'ocasionin amb motiu dels tràmits preparatoris, del procediment i forma d'adjudicació que s'hagin seguit, i de la formalització del contracte.

5. L'adjudicació dels contractes d'obra haurà de publicar-se en el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona en el termini màxim de quaranta-vuit dies naturals a comptar des de la data

d'adjudicació quan el seu import sigui igual o superior a 60.101'21 euros, qualsevol que sigui el procediment i forma d'adjudicació seguits a l'efecte. Així mateix s'haurà de publicar en el Diari Oficial de les Comunitats Europees i en el Butlletí Oficial de l'Estat quan s'hi hagués publicat l'anunci de licitació.

Clàusula 37.- Garantia definitiva.

1. La garantia definitiva s'haurà de prestar per l'adjudicatari en qualsevol de les formes assenyalades a les disposicions legals vigents, amb les mateixes formalitats que les exigides per a les provisionals i qualsevol que hagi estat el procediment i forma d'adjudicació del contracte.

2. La quantia de la garantia definitiva serà per regla general l'equivalent al 4% de l'import d'adjudicació del contracte, llevat que les Clàusules Particulars disposin altrament. Aquesta regla general s'excepcionarà en els supòsits de les garanties complementàries i especials següents:

- a) En cas d'adjudicació a un empresari quina proposició hagués estat incursa inicialment en presumpció de temeritat, l'òrgan competent li exigirà la constitució d'una garantia definitiva del 20% de l'import d'adjudicació.
- b) L'òrgan competent podrà establir a les Clàusules Particulars un sistema de garanties complementàries, de fins a un 16% de l'import d'adjudicació, en funció de la desviació a la baixa respecte a l'oferta mitjana i de l'apropament de la proposició guanyadora al llindar a partir del qual les ofertes han de ser considerades com anormalment baixes.
- c) En casos especials lliurement apreciats per l'òrgan competent, aquest podrà establir a les Clàusules Particulars una garantia addicional que no podrà superar el 6% de l'import d'adjudicació del contracte, podent-se assolir una garantia total de fins a un 10% d'aquest import.
- d) En els contractes de concessió d'obra pública l'import de la garantia definitiva serà fixada per l'òrgan competent a les Clàusules Particulars en atenció a la naturalesa, importància i durada de la concessió.

3. Alternativament, i en els termes previstos a la normativa general, el contractista podrà constituir una garantia global, mitjançant aval o contracte d'assegurança de caució, en relació amb tots els contractes d'obres que celebri amb la Corporació i sense especificació singular per a cada contracte, que respongui, en tots els contractes celebrats o a celebrar amb aquesta, genèricament i permanentment, del manteniment de les proposicions i de la formalització dels contractes, en el supòsit de garantia provisional, fins a un 2% del preu del contracte, i del compliment per l'adjudicatari de les obligacions de tots els contractes, en el supòsit de la garantia definitiva, fins el 4% del preu d'adjudicació.

4. Quan el preu del contracte es determini en funció de preus unitaris, l'import de la garantia a constituir serà del 4% del pressupost base de licitació.

Clàusula 38.- Procediment restringit de licitació.

1. L'aplicació del procediment restringit de licitació es desenvoluparà en dues fases diferenciades de recepció i selecció de sol·licituds de participació o candidatures, en primer lloc, i de selecció de les proposicions presentades per les empreses invitades a fer-ho, en segon lloc.

2. L'òrgan competent obrirà la primera fase amb la publicació de l'anunci d'incoació del procediment, que haurà d'haver estat precedida de l'elaboració i aprovació de les Clàusules Particulars corresponents, en les quals l'òrgan competent:

- a) Podrà assenyalar els límits mínim i màxim del número d'empreses que projecta invitar, entre cinc i vint en tot cas, en funció de les característiques del contracte o contractes que vol celebrar.
- b) Haurà d'assenyalar i justificar els criteris objectius d'acord amb els quals decidirà a quins sol·licitants invita a participar en el procediment, d'entre els medis que segons la normativa general de contractació són acreditatius de la solvència econòmica, financera i tècnica o professional, motivant-ne la seva elecció.

El termini per a la presentació de sol·licituds de participació es determinarà en l'anunci de licitació respectant els mínims establerts a la normativa general de contractació.

Presentades les candidatures, l'òrgan competent, amb la intervenció prèvia de la Mesa de contractació, seleccionarà els sol·licitants en base als criteris esmentats, prèvia comprovació de la seva personalitat i solvència.

3. L'òrgan competent obrirà la segona fase amb l'enviament, simultàniament i per escrit, de la invitació als admesos en la primera fase a presentar llurs proposicions tècniques i/o econòmiques acompanyades, si escau, del document acreditatiu d'haver constituït la garantia provisional, en el termini que se'ls assenyali a la pròpia invitació, que haurà de contenir les referències mínimes establertes a la normativa general de contractació.

Presentades les proposicions, l'adjudicació s'efectuarà seguint les normes generals aplicables al concurs o a la subhasta.

Clàusula 39.- Procediment negociat d'adjudicació.

1. En el procediment negociat el contracte serà adjudicat a l'empresari elegit justificadament per la Corporació, prèvia consulta i negociació dels termes del contracte amb un o varis empresaris, sense que el seu número sigui inferior a tres sempre que això sigui possible.

2. La Corporació podrà utilitzar el procediment negociat sense publicitat prèvia quan concorrin les circumstàncies previstes a la normativa general de contractació i, particularment, per raó de la quantia, en els contractes d'obres quin pressupost sigui inferior a 60.101'21 euros.

3. Es determinaran a les Clàusules Particulars els aspectes econòmics i tècnics que, si escau, hagin de ser objecte de negociació amb les empreses a les quals es sol·liciti oferta, que hauran d'estar capacitades per a la realització de l'objecte del contracte. Es fixarà el preu amb la seleccionada i en tot cas es deixarà constància a l'expedient de les invitacions cursades, de les ofertes rebudes i de les raons per a la seva acceptació o desestimació aplicades per l'òrgan competent.

4. Quan s'hagués constituït Mesa de contractació la proposta d'adjudicació serà elevada a l'òrgan competent.

Secció 2ª. Formalització del contracte

Clàusula 40.- Formalització del contracte.

1. El contracte es formalitzarà en el termini de 30 dies naturals a comptar des del següent al de la notificació de l'adjudicació, qualsevol que sigui el procediment i la forma d'adjudicació seguits. En serà requisit la prèvia constitució de les garanties definitives, especials i complementàries que s'hagin establert.

2. Serà preceptiva la formalització escrita del contracte, mitjançant document administratiu, però la manca d'aquest requisit no afectarà a la validesa de l'obligació en els expedients que siguin objecte de tramitació urgent o d'emergència.

Clàusula 41.- Manca de formalització imputable a l'adjudicatari.

Si el contracte no pogués formalitzar-se en el termini indicat per causes imputables a l'adjudicatari, la Corporació en podrà acordar la resolució, essent-ne tràmit necessari l'audiència de l'interessat i, si aquell hi formulés oposició, l'informe de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya. En aquest supòsit serà incautada la garantia provisional a l'adjudicatari i aquest haurà d'indemnitzar la Corporació pels danys i perjudicis ocasionats.

TÍTOL III. EXECUCIÓ DEL CONTRACTE

CAPÍTOL 1. INICI DE L'EXECUCIÓ DEL CONTRACTE I LA SEVA DOCUMENTACIÓ

Clàusula 42.- Inici del termini d'execució.

El termini d'execució de l'obra que s'hagi determinat a les Clàusules Particulars es comptarà des de la data de formalització de l'acta de comprovació del replanteig, si ja ha estat notificada l'aprovació del Pla de Seguretat i Salut en el Treball elaborat per l'adjudicatari. En cas contrari, l'inici de les obres es comptarà des de la data de l'esmentada notificació.

Sens perjudici de l'anterior previsió, en cas de formalitzar-se una acta d'inici d'obres, el termini d'execució començarà a comptar a partir de la seva signatura.

Clàusula 43.- Acta de comprovació del replanteig del projecte.

1. L'acta de comprovació del replanteig del projecte reflectirà la conformitat o disconformitat d'aquest respecte dels documents contractuals de l'expedient, amb especial i expressa referència a les característiques geomètriques de l'obra, o l'autorització per a l'ocupació dels terrenys necessaris i a qualsevol punt que pugui afectar al compliment del contracte des de la perspectiva de la disponibilitat dels terrenys i la viabilitat del projecte.

2. El termini per a la realització de la comprovació del replanteig, llevat de casos excepcionals justificats, no serà superior a un mes des de la formalització del contracte, i s'efectuarà en presència del contractista. Del resultat de la comprovació s'estendrà l'acta corresponent, que serà signada pel contractista i la Direcció facultativa de l'obra. Un exemplar de l'acta s'incorporarà a l'expedient, i es considerarà part integrant del contracte a efectes de la seva exigibilitat.

3. Per a la comprovació del replanteig, el contractista està obligat a facilitar el personal i els materials de camp necessaris, i seran a càrrec seu totes les despeses originades per aquests medis.

Clàusula 44.- Pla de Seguretat i Salut en el Treball.

1. L'adjudicatari, una vegada formalitzat el contracte, estarà obligat a elaborar un Pla de Seguretat i Salut en el Treball, en aplicació de l'Estudi de seguretat i salut o, si escau, de l'estudi bàsic, en el qual s'han d'analitzar, estudiar, desenvolupar i complementar les previsions contingudes a l'estudi o estudi bàsic, en els termes que preveu la normativa general de prevenció de riscos laborals i de seguretat i salut en els treballs d'execució d'obres.

2. En cas que l'adjudicatari sigui un treballador autònom, restarà obligat igualment a l'elaboració d'aquest Pla, si bé pot assumir aquesta obligació efectuant l'encàrrec al tècnic competent en matèria de seguretat i salut que consideri oportú, sense que aquesta possibilitat pugui comportar cap augment del preu del contracte a què es refereix el present Plec.

3. En tot cas, durant l'execució dels treballs l'adjudicatari restarà obligat al compliment dels principis generals aplicables a l'execució de l'obra previstos a la normativa general esmentada al primer apartat, així com a complir exactament i fidelment les instruccions que rebí en aquesta matèria per part de la Direcció facultativa i de les unitats de la Corporació promotores de les obres.

4. Quan no s'estableixi expressament un termini menor a les Clàusules Particulars, el contractista haurà de lliurar a la Corporació cinc exemplars del Pla de Seguretat i Salut en el termini màxim de 15 dies hàbils a comptar des de la formalització del contracte. El Pla haurà de ser informat pel Tècnic competent en matèria de seguretat i salut durant l'execució de l'obra i pel Cap de la Unitat promotora de les obres, i elevat a l'òrgan competent per a la seva aprovació. En cas que el Pla no obtingués la conformitat prèvia de la Unitat promotora, es requerirà al contractista per a què en un nou termini de deu dies hàbils realitzi les esmenes que, per raó de defectes o omissions, se li facin avinents, esmenes a quina realització estarà condicionada l'aprovació del Pla.

Clàusula 45.- Programa de treball a presentar pel contractista.

1. Quan s'hagi establert expressament a les Clàusules Particulars i sempre que la durada total d'execució de l'obra estigui prevista en més d'una anualitat, el contractista presentarà un programa de treball en el termini màxim d'un mes a comptar des de la formalització del contracte.

2. L'òrgan competent resoldrà sobre el programa de treball en el termini de 15 dies següents a la seva presentació, podent imposar modificacions o determinades prescripcions, sempre que no contravinguin les clàusules del contracte. Transcorregut el termini de 15 dies sense resolució expressa al respecte, el contractista podrà entendre aprovat el Programa.

3. El programa de treball inclourà les dades exigides per la normativa general.

CAPÍTOL 2. PERSONAL FACULTATIU I INSTRUMENTS D'INTERLOCUCIÓ TÈCNICA

Clàusula 46.- Direcció facultativa de l'obra.

1. La Corporació designarà per escrit la persona o persones facultatives titulars de la Direcció de l'obra, amb titulació adient i suficient, d'entre el personal tècnic de la pròpia Corporació, el qual serà a més representant d'aquesta davant el contractista. No obstant això, podrà designar també a d'altres tècnics aliens a la Corporació, mitjançant contracte a tal efecte, en quin cas la

representació correspondrà al Cap o a un tècnic de la Unitat promotora de les obres, sens perjudici de les funcions pròpies de la Direcció.

La manca d'especificació en els contractes de consultoria i assistència per a la Direcció de l'obra sobre el nivell de col·laboració amb la Corporació no obstarà a la responsabilitat pròpia de la persona o persones titulars de la Direcció facultativa en els termes establerts a l'apartat següent.

2. L'exercici de la Direcció de l'obra comporta la comprovació i la vigilància de la seva correcta execució, amb totes les facultats que la normativa general li confereix per a aquesta finalitat. També comportarà la responsabilitat de la vigilància sobre la seguretat i salut durant l'execució de l'obra si la Corporació no designa un tècnic específicament competent en aquesta matèria.

La persona o persones titulars de la Direcció facultativa són responsables de la direcció de l'obra, amb independència de què comptin amb col·laboradors, i assumeixen davant la Corporació la responsabilitat final de l'execució del projecte, amb tots els requeriments implícits en el paràgraf anterior.

3. No podrà adjudicar-se a la mateixa empresa adjudicatària de l'execució de les obres ni a les empreses a ella vinculades -en el sentit que són definides a la normativa general de contractació-, els contractes de consultoria i assistència que tinguin per objecte la vigilància, supervisió, control i direcció de les obres o instal·lacions corresponents, llevat que les Clàusules Particulars ho admetin de manera expressa i justificada.

4. Els professionals aliens als serveis tècnics de la pròpia Corporació que assumeixin la Direcció facultativa de l'obra o bé la Coordinació en matèria de seguretat i salut en el treball hauran de subscriure una pòlissa d'assegurança de responsabilitat professional, a l'aportació de la qual estarà condicionada la signatura dels contractes de consultoria i assistència respectius.

Clàusula 47.- Delegació i personal d'obra del contractista.

1. El contractista estarà representat permanentment a l'obra per persona o persones amb competència tècnica i capacitat suficients per disposar sobre totes les qüestions relatives a la seva execució i bona marxa, així com també als efectes d'interlocució tècnica en la relació del contractista amb la Unitat promotora. Les Clàusules Particulars fixaran la capacitat o titulació que ha de tenir el/la Delegat/da d'Obra que designi el contractista en funció de les característiques, naturalesa i volum de les obres. El contractista, assabentat de la o les persones designades per a la Direcció de les obres, els comunicarà en el termini de 15 dies naturals a comptar des de la formalització del contracte la persona designada com a Delegat/da d'obra i una persona substituïda degudament habilitada a suplir aquell/a a tots els efectes durant les seves absències a l'obra.

2. La Corporació es reserva el dret de fer retirar de l'obra aquells empleats del contractista quines actituds, a criteri de la Direcció de l'obra, siguin perjudicials per a la bona marxa dels treballs. El contractista està obligat a substituir immediatament aquest personal en rebre la corresponent notificació.

Clàusula 48.- Llibre d'Ordres.

1. Adjudicada l'obra, la Corporació lliurarà al contractista i amb anterioritat a la data en què tingui lloc la comprovació de replanteig, una còpia autoritzada dels documents contractuals i del Projecte així com un llibre amb fulls numerats per triplicat i segellat en tots els fulls. L'esmentat llibre, que es

denominarà "Llibre d'Ordres", restarà a disposició de la Direcció de l'obra, i servirà per recollir en ell totes les ordres que dicti aquesta, així com incidències i comunicacions que tant la Direcció de l'obra com el contractista puguin formular.

Tota ordre, comunicació o incidència es documentarà per triplicat i es conservarà l'original en el propi llibre i cadascuna de les còpies seran respectivament pel Director i el Cap d'Obra. Tota anotació realitzada per qualsevol de les parts haurà de ser lliurada a l'altra.

Totes les anotacions que es realitzin al llibre d'obra obliguen a les parts al seu coneixement als efectes escaients.

L'esmentat Llibre d'Ordres s'obrirà en la data de l'acta de comprovació del replanteig i es tancarà en la de l'acta formal de recepció.

Tant els documents contractuals com el Llibre d'Ordres hauran d'ésser custodiats pel contractista i un cop efectuada la recepció seran lliurats a la Corporació.

2. Alternativament al suport expressat a l'apartat anterior i en funció dels medis tècnics de què disposi el contractista, la Corporació podrà establir a les Clàusules Particulars que les comunicacions que conformen l'objecte del Llibre d'Ordres es realitzin per mitjans telemàtics, a quin efecte es lliurarà al contractista una clau d'accés a un fitxer informàtic *ad hoc* en el sistema corporatiu de correu electrònic. Aquest fitxer tindrà la mateixa validesa en relació a la funció, títol, disseny, contingut i efectes que l'establerta per la normativa general de contractació per al Llibre d'Ordres en el suport tradicional en paper.

Clàusula 49.- Llibre i actes d'incidències.

1. L'òrgan competent podrà establir a les Clàusules Particulars, en funció de la complexitat de l'obra, l'obertura i tinença d'un "Llibre d'incidències de l'obra", en quin cas el contractista estarà obligat a proporcionar a la Direcció de l'obra les facilitats necessàries per a la recollida de les dades de tota mena que siguin necessàries per tal que la Corporació pugui dur i tenir al dia correctament aquest Llibre. Les anotacions que s'hi formulin seran trameses al contractista per mitjans electrònics o telemàtics sempre que això sigui compatible amb els medis tècnics de què disposi aquest darrer.

2. Alternativament, aquestes incidències podran restar reflectides a les actes que estendrà el contractista de les reunions que es celebrin amb la Direcció facultativa i la representació de la Corporació per tal de solucionar les eventualitats que ho requereixin. Aquestes actes s'estendran per triplicat exemplar, hauran de ser signades per la Direcció facultativa i un exemplar s'haurà d'incorporar a l'expedient.

Clàusula 50.- Resolució d'incidències tècniques.

D'existir discrepàncies de caràcter tècnic entre la Direcció d'obra i el contractista, en ordre a la interpretació del projecte i la seva realització, seran resoltes per la Corporació amb caràcter immediatament executiu, en ús de la prerrogativa d'interpretació dels contractes que la legislació vigent li confereix.

CAPÍTOL 3. OBLIGACIONS DELS CONTRACTANTS

Clàusula 51.- Coneixement per part del contractista del règim i documentació contractual.

El desconeixement del contracte en qualsevol dels seus termes o documentació que l'integren, o de la normativa aplicable a tot allò que s'ha pactat, no eximirà el contractista de l'obligació del seu compliment.

Clàusula 52.- Legalització de les instal·lacions.

El contractista estarà obligat a tramitar la legalització de les instal·lacions davant dels serveis territorials d'Indústria de la Generalitat, la qual cosa implica la redacció dels projectes corresponents de legalització de les instal·lacions contingudes en el projecte i dirigir-ne l'execució. Les despeses ocasionades per les esmentades obligacions de redacció, direcció i legalització (taxes, visats, etc.) són a càrrec del contractista i s'entenen, per tant, incloses en el pressupost d'adjudicació. Tots els permisos i llicències necessaris per a l'execució de les obres seran obtinguts per l'adjudicatari i al seu càrrec, excepte els relatius a expropiacions, imposició de servituds respecte a organismes de l'Administració i llicències municipals.

Les Clàusules Particulars hauran de preveure el termini per al compliment d'aquesta obligació. Als efectes del compliment del termini d'execució, no es computaran els endarreriments no imputables al contractista en la tramitació de la legalització.

Clàusula 53.- Assaigs i anàlisis de materials i d'unitats d'obra.

1. Els materials que s'utilitzin a les obres hauran d'ésser aprovats per la Direcció de l'obra, raó per la qual els que es proposin per part del contractista per utilitzar a l'obra hauran de ser examinats i, si la Direcció ho considera oportú, també assajats abans de la seva acceptació. En conseqüència, el contractista està obligat a informar a la Direcció de l'obra sobre la procedència dels materials que es vagin a fer servir amb l'anticipació necessària al dia previst de la seva utilització, per tal que puguin ésser realitzats, si escau, els assaigs pertinents.

2. Sens perjudici dels assaigs i anàlisis previstos a les Prescripcions Tècniques, la Direcció de l'obra pot ordenar que es verifiquin els assaigs i anàlisis de materials i unitats d'obra i que s'emetin els informes específics que resultin pertinents en cada cas, i les despeses que s'originin seran a càrrec del contractista, fins el límit que estableixin en cada cas les Clàusules Particulars o, en defecte seu, fins a l'u i mig per cent (1,5%) de l'import del tipus de licitació. Si les despeses per aquest concepte sobrepassen l'esmentat límit, seran a càrrec de la Corporació els que donin resultat satisfactori i del contractista si no reuneixen les condicions que es fixen en els respectius plecs.

Clàusula 54.- Transport i aplec dels materials de l'obra.

Els materials per a l'execució de les obres hauran de transportar-se i aplegar-se pel contractista d'acord amb les especificacions, normes, reglamentacions tècniques o instruccions que siguin aplicables a cadascun d'ells, o, en tot cas, segons la pràctica de la bona construcció.

Clàusula 55.- Instal·lacions auxiliars i provisionals.

1. El contractista resta obligat a construir i retirar a la fi de les obres tots els edificis auxiliars per oficines, magatzems, coberts i instal·lacions que siguin necessàries per a la seva execució.

2. La localització dels abocadors de materials residuals i les despeses corresponents de transport i utilització són per compte i a càrrec del contractista.

3. L'adjudicatari estarà obligat a donar compliment estricte a les determinacions que es fixin a la llicència municipal respecte a la gestió dels residus que generi durant l'execució de les obres i, específicament, les de lliurar-los a un gestor autoritzat, assumint, si escau, els costos de gestió, tot això d'acord amb el que disposa la normativa aplicable reguladora dels enderrocs i altres residus de la construcció.

Clàusula 56.- Senyalització de les obres.

1. En el Pla de Seguretat i Salut en el treball s'establirà a càrrec del contractista tota la senyalització necessària en aquest aspecte durant el desenvolupament de les obres. S'utilitzaran a aquest efecte els corresponents senyals vigents establerts pels òrgans autonòmics, estatals o pels organismes internacionals que en siguin competents.

2. Addicionalment, la Corporació, si ho estima convenient, podrà exigir al contractista que instal·li al seu càrrec un cartell informatiu de les obres, d'acord amb el que s'especifiqui a les Clàusules Particulars.

Clàusula 57.- Obligacions del contractista en els àmbits laboral, social, fiscal, de protecció de dades personals, i mediambiental.

1. El contractista restarà obligat al compliment de les disposicions vigents en matèria laboral, de seguretat social, de seguretat i higiene en el treball, d'integració social dels minusvàlids, fiscal, de protecció de dades personals, i mediambiental.

El contractista, subcontractista o, si escau, el treballador autònom s'obliga durant l'execució de l'obra a complir els principis de l'acció preventiva recollits a la normativa general de prevenció de riscos laborals, desenvolupant a aquest efecte les tasques o activitats i assumint les obligacions contingudes en els desenvolupaments reglamentaris d'aquella.

2. El contractista adoptarà, a més, totes les mesures necessàries per evitar la contaminació química o física de la natura o els espais urbans i suburbans que es pogués derivar de les matèries, substàncies, productes o maquinària utilitzats en l'execució del contracte.

Les instal·lacions d'aigua, gas i electricitat hauran de ser executades per instal·ladors autoritzats, que, amb aquesta finalitat, caldrà que acreditin estar en possessió dels corresponents títols o habilitacions. Les escomeses provisionals i els tancaments de l'obra seran a càrrec del contractista.

El contractista resta obligat a la recollida, reciclatge o reutilització, al seu càrrec, dels materials de construcció i llurs complementaris d'envasatge, embalatge i muntatge usats i de tot altre tipus de residus produïts com a conseqüència de l'execució del contracte, llevat del cas que hagin estat reclamats per la Corporació.

3. L'incompliment d'aquestes obligacions per part del contractista o la infracció de les disposicions sobre seguretat per part del personal tècnic designat per ell, no implicarà cap responsabilitat per a la Corporació contractant.

4. Sens perjudici d'això, la Corporació podrà requerir el contractista per tal que acrediti documentalment el compliment de les referides obligacions.

5. El contractista no podrà utilitzar per a si ni proporcionar a tercers cap dada dels treballs contractats, ni publicar, totalment o parcialment, el contingut d'aquests sense autorització escrita de la Corporació. En tot cas el contractista serà responsable dels danys i perjudicis que es derivin de l'incompliment d'aquesta obligació.

Transcorreguts trenta dies des de la sol·licitud de l'expressada autorització sense que hagués recaigut resolució expressa, s'entendrà desestimada la petició.

6. La naturalesa administrativa de la contractació exclou qualsevulla vinculació laboral o funcional entre el personal del contractista, o de llurs subcontractistes, i la Corporació.

Clàusula 58.- Protecció dels serveis afectats i reposició de servituds omeses.

1. El contractista haurà de reparar o reposar al seu càrrec tots els serveis públics o privats danyats com a conseqüència de l'execució de les obres, i indemnitzarà les entitats, persones o propietats que resultin perjudicades per aquesta circumstància.

2. Les servituds que el contractista hagi de reposar i que no estiguin previstes en el pressupost del projecte li seran abonades als preus unitaris que figurin en aquest, i, si no hi hagués preus unitaris de possible aplicació, es fixaran en la forma prevista per a les modificacions del contracte.

Clàusula 59.- Objectes trobats i materials procedents de les obres.

El contractista serà responsable de tots els objectes que es trobin o descobreixin durant l'execució de les obres en les excavacions i demolicions practicades, i haurà de donar immediatament compte de les troballes a la Direcció de l'obra, col·locar-les sota la seva custòdia i respondre en l'endemig per les substraccions o desperfectes que pugui ocasionar-hi el personal depenent d'ell o qualsevol tercer.

Clàusula 60.- Principi de risc i ventura.

1. L'execució del contracte es realitzarà a risc d'una major onerositat i ventura d'un major benefici del contractista, llevat dels supòsits de força major en els termes establerts a l'apartat següent.

2. El contractista tindrà dret a ser indemnitzat per la Corporació pels danys i perjudicis que se li haguessin produït com a conseqüència dels efectes catastròfics esdevinguts per causa de força major, concorrent aquesta en els supòsits que resultin de la normativa general i, en la mesura en què aquesta es remet a l'analogia, en aquells fets independents del cercle propi de l'activitat del contractista que no s'haguessin pogut preveure o que, tot i essent previsibles o previstos, fossin inevitables. El seu exercici resta sotmès a les determinacions següents:

a) L'expedient s'iniciarà a instància del contractista mitjançant comunicació a la Direcció de l'obra en un termini de 20 dies a comptar des de la data final de l'esdeveniment, s'instruirà per aquesta amb audiència del contractista i informe de la Secretaria, i es resoldrà per l'òrgan competent.

- b) Aquest dret està condicionat a què no existeixi actuació imprudent per part del contractista davant el fet constituti de força major causant dels danys. En aquest sentit, haurà d'acreditar en l'expedient que, prèviament al succés, havia pres les mesures i precaucions raonables per tal de prevenir i evitar, si això fos possible, que els treballs realitzats i l'equip adscrit poguessin sofrir danys pels esdeveniments causants, i, en la valoració dels danys causats, es tindrà en compte l'adopció d'aquestes mesures i precaucions, amb la finalitat de segregat de la valoració els danys que s'haurien pogut evitar si s'haguessin pres les mesures oportunes prèvies o immediates després d'esdevenir el fet causa dels danys.
- c) Si, presentada sol·licitud d'indemnització per causa de força major, transcorreguessin tres mesos sense haver recaigut resolució expressa, s'entendrà desestimada la petició.

Clàusula 61.- Indemnització de danys i perjudicis a tercers i als seus béns i serveis.

1. Serà per compte del contractista l'obligació d'indemnitzar tots els danys i perjudicis directes o indirectes que es causin a tercers, com a conseqüència de les operacions que requereixi l'execució del contracte, llevat que aquells fossin conseqüència immediata i directa d'una ordre de la Corporació o dels vicis del projecte elaborat per aquesta. En el cas d'aquestes excepcions s'estarà als termes establerts a la normativa general bàsica sobre la contractació administrativa i el sistema de responsabilitat patrimonial de les Administracions Públiques.

2. Els danys i perjudicis directes o indirectes causats als béns o els serveis, públics o privats, de tercers com a conseqüència dels actes, omissions o negligències del personal depenent del contractista, o d'una deficient organització, protecció o senyalització de les obres, hauran de ser reparats pel contractista, amb restabliment de les condicions primitives o compensació adequada dels danys i perjudicis causats, d'acord amb la legislació aplicable.

Clàusula 62.- Indemnització de danys i perjudicis a la Corporació.

1. Serà per compte del contractista l'obligació d'indemnitzar tots els danys i perjudicis directes o indirectes que es causin a la Corporació en els seus béns i serveis públics o al personal depenent d'ella per iguals causes i amb idèntiques excepcions que les previstes al primer apartat de la clàusula anterior.

2. El contractista serà responsable de tota reclamació relativa a la propietat industrial i comercial dels materials, equipaments i subministraments utilitzats en l'execució de l'obra, i haurà d'indemnitzar a la Corporació tots els danys i perjudicis que per a aquesta puguin derivar-se de la interposició de reclamacions, incloses les despeses derivades de les que eventualment puguin adreçar-se contra ella.

CAPÍTOL 4. MODIFICACIÓ DEL CONTRACTE

Clàusula 63.- Potestat de modificació de la Corporació.

1. La Corporació podrà introduir motivadament modificacions en els elements que integren el contracte, un cop perfeccionat i formalitzat aquest, quan siguin degudes a circumstàncies sobrevingudes en el decurs de la seva execució constitutives de necessitats noves o causes imprevistes en el moment de confegir aquells i en les quals hi concorrin raons d'interès públic.

2. El contractista serà responsable per la introducció de qualsevulla modificació que es produeixi a les obres sense la deguda autorització, i, si escau, aprovació de la Corporació en els termes del present capítol.

Clàusula 64.- Modificacions obligatòries per al contractista.

1. Seran obligatòries per al contractista les modificacions en els elements que integren el contracte d'obres que produeixin augment, reducció o supressió de les unitats d'obra o substitució d'una classe de fàbrica per una altra, sempre que aquesta sigui una de les compreses en el contracte i que el pressupost líquid addicional no suposi un increment de despesa superior al 20% del preu primitiu del contracte, IVA exclòs.

2. Sols podran introduir-se variacions obligatòries per al contractista sense prèvia aprovació quan consisteixin en l'alteració del número d'unitats d'obra realment executades sobre les previstes en els amidaments del projecte, sempre que no representin un increment de la despesa superior al 10% del preu primitiu del contracte, IVA exclòs. Aquestes variacions es recolliran en la forma prevista a la Clàusula 77.

Clàusula 65.- Modificacions potestatives per al contractista.

1. Seran potestatives per al contractista les modificacions que suposin la introducció d'unitats d'obra o classes de fàbrica no compreses en el projecte o quines característiques siguin substancialment diferents de les que s'hi inclouen.

2. Als efectes de l'apartat anterior, la Corporació resoldrà amb caràcter executiu qualsevol dubte o discrepància que pogués sorgir en relació amb la substancialitat de la diferència entre les unitats d'obra del projecte inicial i les de la proposta de modificació, en atenció a criteris tècnics i econòmics.

3. Els preus d'aplicació a les unitats d'obra noves o substancialment diferents seran aprovats per l'òrgan competent a proposta de la Direcció de l'obra i tenint en compte les observacions que hi formuli el contractista en tràmit d'audiència per un termini mínim de tres dies hàbils, havent-se de basar una i altres, en tot allò que hi resulti d'aplicació, en els costos elementals fixats en la descomposició dels preus unitaris integrats en el contracte.

4. La causa legal de resolució que concorre en les modificacions del contracte, encara que fossin successives, que impliquin, aïlladament o conjunta, una variació superior, en més o en menys, al 20% del preu primitiu del contracte, IVA exclòs, o comporti una alteració substancial del projecte inicial, és potestativa per part del contractista i de la Corporació. En aquest sentit, es presumirà la conformitat per ambdues parts a aquesta modificació si cap d'elles no s'hi oposa expressament reclamant el seu dret a la rescissió.

Clàusula 66.- Altres obres complementàries a les del projecte principal.

Les obres accessòries o complementàries no incloses en el projecte inicial ni necessàries, sinó simplement convenientes, per a l'adequació de l'obra principal a la seva finalitat, però que la Corporació estimi procedent executar, hauran de ser objecte de contractació independent de la que regeix aquella.

Clàusula 67.- Expedient de projecte reformat de l'inicial.

1. Quan la Direcció de l'obra consideri necessària una modificació del projecte sol·licitarà autorització a l'òrgan competent per tal d'iniciar l'expedient corresponent, quina tramitació tindrà caràcter d'urgència i comprendrà les actuacions següents:

- a) proposta de modificació de la Direcció de l'obra, que comprendrà els documents que la justifiquin (memòria), descriguin (plànols i plec de prescripcions tècniques particulars) i valorin (pressupost), i la seva aprovació tècnica mitjançant informe de la Unitat promotora;
- b) audiència del contractista, per un termini mínim de tres dies naturals;
- c) informes preceptius:
 - c.1) informes de la Secretaria i de la Intervenció de la Corporació;
 - c.2) informe de la Comissió Especial de Comptes de la Corporació, en cas que l'import de les modificacions proposades, aïllada o conjuntament, sigui igual o superior al 10% del preu primitiu del contracte i aquest fos igual o superior al 20% dels recursos ordinaris de la Corporació, llevat que l'import resultant sigui superior a 6.010.121'04 EUR, en quin cas s'aplicarà aquest límit;
 - c.3) informe de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat, en cas que l'import de les modificacions proposades, aïllada o conjuntament, sigui superior al 20% del preu primitiu del contracte i aquest fos igual o superior al 20% dels recursos ordinaris de la Corporació, llevat que l'import resultant sigui superior a 6.010.121'04 EUR, en quin cas s'aplicarà aquest límit;
- d) aprovació de l'expedient per l'òrgan competent, així com del pressupost adicional líquid;
- e) si escau, replanteig del projecte reformat i la seva comprovació.

2. La conformitat per part del contractista als nous preus i a la seva eventual repercussió sobre el termini d'execució del contracte serà condició necessària per tal de poder començar els treballs corresponents a les unitats noves.

3. Si la necessitat d'introduir modificacions en el projecte es dedueix com a conseqüència de la comprovació del replanteig, la Direcció de l'obra ho farà constar en l'acta que reflecteix aquesta, suspènndrà la iniciació de les obres i elaborarà una estimació raonada de l'import de les modificacions esmentades, que sotmetrà a l'òrgan competent en el termini de quinze dies a comptar des del dia següent al de la signatura de l'acta. Si aquest decideix iniciar el reformat del projecte, es tramitarà d'acord a les previsions de l'apartat anterior, i s'acordarà la suspensió temporal, total o parcial de l'obra, i, en aquest darrer cas, la iniciació dels treballs en aquelles parts no afectades per les modificacions previstes en el projecte.

4. Es tramitarà també com a modificació del contracte, tot seguint les previsions dels apartats anteriors, el canvi de l'origen o procedència dels materials naturals previstos a la memòria o, si escau, a les Prescripcions Tècniques.

Clàusula 68.- Expedient de reformat amb concurrència de suspensió temporal d'obres.

1. Quan la tramitació del reformat exigeixi la suspensió temporal, total o parcial, de l'execució de les obres i això pugui ocasionar greus perjudicis per a l'interès públic, l'òrgan competent podrà acordar que aquelles continuïn provisionalment sempre que l'import màxim previst no superi el 20% del preu primitiu del contracte, i s'executaran amb preferència, segons la proposta tècnica de la Direcció de l'obra, aquelles parts de les unitats d'obra previstes en el contracte que no hagin de quedar posteriorment i definitivament ocultes.

2. L'expedient de suspensió parcial i provisional seguirà la tramitació i terminis previstos a la normativa general de contractació i la Corporació indemnitzarà el contractista els danys i perjudicis efectivament soferts com a conseqüència, d'una banda, dels medis immobilitzats des de l'ordre de suspensió fins a l'aprovació del projecte reformat, i, de l'altra, dels preus de les noves unitats d'obra.

Clàusula 69.- Formalització de la modificació.

La modificació del contracte a conseqüència de l'expedient de projecte reformat de l'inicial s'haurà de formalitzar en document administratiu, en el qual haurà de constar una remissió al projecte reformat com a continent de la novació modificativa de l'objecte del contracte, i, en allò que escaigui, el reajustament del preu, dels terminis d'execució i de l'import de la garantia definitiva del contracte. Si de la modificació en resulta un reajustament del preu, la novació actua exclusivament sobre l'import del preu primitiu, però no pas sobre les condicions o formes de pagament pactades inicialment en el contracte.

CAPÍTOL 5. ALTRES INCIDÈNCIES EN L'EXECUCIÓ

Clàusula 70.- Revisió de preus.

1. La revisió de preus en el contracte podrà tenir lloc a sol·licitud del contractista si així s'ha previst motivadament per la Corporació a les Clàusules Particulars i aquell s'hagués executat i certificat en el 20% del seu import i hagués transcorregut un any des de la seva adjudicació, de tal manera que ni el percentatge del 20% ni el primer any d'execució no poden ser objecte de revisió. Aquesta possibilitat resta exclosa en els contractes menors i en aquells quin pagament es concerta mitjançant la modalitat d'abonament total del preu.

2. Així mateix i per resolució motivada es podrà establir la improcedència de la revisió, que igualment caldrà que consti a les Clàusules Particulars.

3. Les sol·licituds que si escau formuli el contractista per tal que se li reconegui el dret a la revisió de preus, o en què el mateix interessat fixi la quantia que sostingui que se li ha d'abonar en aquest concepte, o, en general, qualsevol petició que hi tingui relació, s'entendran desestimades si, transcorreguts tres mesos des de la seva presentació, no hagués recaigut i se li hagués notificat resolució expressa.

4. La tramitació del procediment per a la revisió de preus, en allò relatiu als coeficients, fórmules i índexs de revisió, a la seva aplicació als acomptes per operacions preparatòries, als casos de demora en l'execució, i a la seva incidència pressupostària, seguirà les determinacions establertes a la normativa general.

Clàusula 71.- Pròrrogues i variacions en els terminis d'execució.

1. El termini d'execució del contracte sols serà prorrogat per aquelles causes justificades no imputables al contractista que, a judici de la Corporació, impedeixin complir el seu objecte dins del termini previst.

2. Seran causa de força major, que podran incidir en el termini d'execució del contracte, les que amb tal caràcter resultin de la legislació vigent.

3. L'òrgan competent, en cada cas a instància del contractista i amb l'informe previ de la Direcció de l'obra, determinarà la pròrroga que es concedeixi en el termini d'execució del contracte, en els termes previstos a la normativa general.

Transcorregut un mes des de què el contractista hagués sol·licitat la pròrroga sense haver recaigut resolució expressa, s'entendrà estimada la petició.

Clàusula 72.- Penalitzacions per incompliment del termini d'execució o de l'objecte del contracte.

1. En cas de retard en l'execució o de manca d'atenció i compliment als requeriments de coordinació i a les instruccions de la Corporació per a l'execució del contracte per causes imputables al contractista, la constitució en mora d'aquest no precisarà intimació i la Corporació podrà optar indistintament per la resolució del contracte o per la imposició de penalitzacions diàries, a títol de multa coercitiva, en la proporció de 0'12 euros per cada 601'01 euros del preu del contracte en la data d'imposició. En cas d'optar per la imposició de penalitzacions, la Corporació concedirà l'ampliació del termini que estimi necessària.

2. Igualment, la Corporació es reserva el dret, si ho estima adient, d'acordar la inclusió a les Clàusules Particulars d'unes penalitzacions distintes a les establertes a l'apartat anterior quan, en funció de les especials característiques del contracte, es consideri necessari per a la seva correcta execució i així es justifiqui a l'expedient.

3. Quan l'import acumulat de les penalitzacions de demora imposades assoleixin el 5% del preu del contracte la Corporació podrà optar per la resolució d'aquest.

4. La Corporació tindrà les mateixes facultats d'optar per la resolució del contracte o d'establir, havent-les acordat prèviament a les Clàusules Particulars, penalitzacions per als supòsits en què el contractista, per causes a ell imputables, hagués incomplert l'execució parcial o els terminis parcials de les prestacions definides en el contracte o quan la demora en el compliment dels terminis parcials faci presumir raonablement la impossibilitat de compliment del termini total.

5. L'aplicació i el pagament d'aquestes penalitzacions no exclou la indemnització a què la Corporació pugui tenir dret per danys i perjudicis que li siguin ocasionats com a conseqüència del retard imputable al contractista.

CAPÍTOL 6. CERTIFICACIÓ I ABONAMENT DE LES OBRES

Clàusula 73.- Amidaments.

1. La Direcció de l'obra realitzarà mensualment l'amidament de les unitats d'obra executades durant el període de temps anterior, en la forma i condicions que estableixin les Prescripcions Tècniques.

2. El contractista podrà presenciar la realització d'aquests amidaments.

3. Per a les obres o parts d'obra quines dimensions i característiques hagin de restar definitivament ocultes, el contractista està obligat a avisar a la Direcció amb antelació suficient, a fi de què aquesta pugui realitzar els amidaments i presa de dades corresponents, aixecant els plànols que els defineixin. El contractista en subscriurà la conformitat.

4. En cas de manca d'avís anticipat als efectes de l'apartat anterior, quina existència correspon provar al contractista, aquest restarà obligat a acceptar les decisions de la Corporació sobre el particular.

Clàusula 74.- Relacions valorades.

1. La Direcció de l'obra redactarà mensualment la relació valorada a l'origen que correspongui, prenent com a base els amidaments de les unitats d'obra executades i els preus contractats.

2. No podrà ometre's la redacció de la relació valorada mensual pel fet que, en algun mes, l'obra realitzada hagi estat de petit volum o àdhuc nul·la, llevat que la Corporació hagués acordat la suspensió de l'obra.

3. L'obra executada es valorarà als preus d'execució material que figurin en el quadre de preus unitaris del projecte per a cada unitat d'obra i als preus de les noves unitats d'obra no previstes al contracte que hagin estat degudament autoritzats, i tenint en compte el que preveguin les Clàusules Particulars respecte a abonaments d'obres defectuoses, materials aplegats, partides alçades i acomptes per l'equipament posat en obra.

Al resultat de la valoració, obtingut en la forma expressada al paràgraf anterior, se li augmentaran els percentatges adoptats per formar el pressupost base de licitació i la xifra que resulti d'aquesta operació es multiplicarà pel coeficient d'adjudicació per tal d'obtenir la relació valorada que s'aplicarà a la certificació d'obra corresponent al període de pagament d'acord amb les Clàusules Particulars.

Clàusula 75.- Audiència del contractista.

Simultàniament a la tramitació de la relació valorada la Direcció de l'obra n'enviarà un exemplar al contractista a efectes de la seva conformitat o reparaments, i aquest podrà formular les al·legacions que estimi oportunes en un termini màxim de deu dies hàbils a comptar des de la recepció d'aquest document.

Exhaurit aquest termini sense que el contractista hagi formulat al·legacions es considerarà atorgada la conformitat a la relació valorada. En cas contrari, i d'acceptar-se en tot o part les al·legacions del contractista, aquestes es tindran en compte a l'hora de redactar la pròxima relació valorada, o, si escau, a la certificació final o a la liquidació del contracte.

Clàusula 76.- Certificacions i abonaments al contractista de les obres executades.

1. Dins dels deu dies següents del termini al que correspon la relació valorada mensual, salvant que les Clàusules Particulars estableixin una altra freqüència en l'expedició en funció de la natura i característiques de l'obra a executar, la Direcció de l'obra expedirà la certificació als efectes de pagament i, en la mateixa data d'expedició, lliurarà una còpia de la certificació i de la relació valorada al contractista, amb justificant de recepció.

2. Els abonaments al contractista resultants de les certificacions expedides tenen el concepte d'acomptes, subjecte a les rectificacions i variacions que es produeixen en l'amidament final i sense suposar de cap manera aprovació i recepció de les obres que corresponguin.

Clàusula 77.- Variacions sobre les unitats d'obres executades.

Les variacions introduïdes sobre les unitats d'obres executades i que no requereixin aprovació segons l'establert a la Clàusula 64.2 s'aniran incorporant a les relacions valorades mensuals sempre que això sigui possible i hauran de ser recollides i abonades a les certificacions mensuals.

Clàusula 78.- Certificacions i abonaments de les revisions de preus.

1. Les certificacions de revisió de preus es tramitaran com qualsevol certificació ordinària, imputant-se a l'anualitat contraeta pel contracte, o com a certificació anticipada si l'esmentada anualitat està exhaurida. Es realitzaran simultàniament amb la que correspongui a l'obra executada en l'esmentat període i s'entendran amb base als últims índexs vigents que s'hagin publicat al BOE si els corresponents al mes a què es refereix la certificació d'obra no ho han estat.

2. Dins dels dos mesos següents a la data d'expedició de la certificació el seu import serà abonat al contractista.

Clàusula 79.- Acomptes per operacions preparatòries.

El contractista podrà percebre acomptes per a les operacions preparatòries realitzades, com ara aplec de materials i instal·lacions o equips de maquinària pesant adscrits a l'obra, amb l'objectiu d'afavorir el finançament inicial d'aquesta, sempre i quan s'hagi previst a les Clàusules Particulars i prèvia constitució, en tot cas, per part d'aquell, de la garantia dels esmentats pagaments mitjançant la prestació d'un aval específic pel seu import.

Clàusula 80.- Abonament de partides alçades.

Les partides alçades s'abonaran d'acord amb el que s'assenyali en el plec de prescripcions tècniques i, en defecte de previsió en aquest, en la forma establerta en el tractament reglamentari de les partides alçades a justificar i de les partides alçades d'abonament íntegre.

Clàusula 81.- Anualitats d'execució programada i abonaments.

1. Les anualitats d'inversió previstes per a les obres s'establiran d'acord amb el ritme fixat per a la seva execució en el Programa de treball.

2. El contractista podrà desenvolupar els treballs amb una major celeritat que la que figura al contracte no tenint dret, però, a percebre en cada any, qualsevol que fos l'import del que s'executi, una quantitat major que l'assignada en l'anualitat corresponent, llevat que això hagués estat sol·licitat pel contractista i autoritzat per la Corporació i amb independència de l'obligació de la Direcció de l'obra de realitzar la corresponent certificació d'obra executada encara que aquesta sigui amb càrrec a l'anualitat següent.

3. Quan l'acceleració dels treballs vingui exigida per raons d'interès públic, la Corporació ho comunicarà al contractista i es redactarà, si existís acord, un nou programa de treball, adaptant-lo a les noves circumstàncies amb la fixació, si escau, del nou termini total del contracte. En els supòsits de modificació de termini, la Corporació procedirà de conformitat amb el contractista al reajustament d'anualitats corresponents.

Clàusula 82.- Transmissió i pignoració de les certificacions.

1. Les certificacions que s'expedeixen a nom del contractista són transmissibles i pignorable conforme a dret.

2. Rebuda pel contractista la corresponent certificació expedida al seu nom, podrà fer ús del seu dret de transmetre l'esmentada certificació. Per a què aquesta cessió tingui plena eficàcia enfront la Corporació, serà requisit imprescindible que l'acord de cessió es notifiqui fefaentment a aquesta per part del contractista cedent mitjançant instància en què consti l'autorització del cedent, l'acceptació del cessionari i la intervenció del fedatari públic. Una vegada que la Corporació tingui coneixement de la transmissió d'aquella, el manament de pagament haurà de ser expedit a favor del cessionari, indicant també el nom del cedent. Els manaments de pagament a nom del contractista tindran efectes alliberatoris per a la Corporació per mentre aquesta no conegui efectivament la cessió, en els termes establerts anteriorment.

3. El cessionari restarà legitimat per al cobrament del dret de crèdit incorporat a la certificació cedida quan la Intervenció de la Corporació consigni, mitjançant diligència en el document justificatiu del crèdit i sense formular-hi cap oposició ni reparament, la presa de raó en el llibre registre de transmissions de certificacions habilitat a l'efecte. Aquesta legitimació restarà no gensmenys afectada per les excepcions que li pugui oposar la Corporació per les causes impeditives de naturalesa causal que derivin de la pròpia execució del contracte d'obra i de la qual pugui dimanar una reducció o extinció de l'obligació a la qual es contrau l'import de les certificacions.

4. El contractista a qui s'ha expedit la certificació podrà igualment instrumentar el dret de crèdit que aquesta incorpora com a garantia prendària sobre un dret de crèdit anterior, mitjançant la cessió d'aquell crèdit al creditor pignoratiu i la notificació d'aquesta cessió a la Corporació, en els mateixos termes i regles que els establerts per a la transmissió del crèdit en els dos apartats anteriors.

Clàusula 83.- Interès de demora.

1. Quan els pagaments de les certificacions no es realitzin dins del termini dels dos mesos següents a la data d'expedició d'aquelles, i sens perjudici del que procedeixi sobre la resolució del contracte per causa de l'esmentat retard, la Corporació abonarà al contractista, a partir del compliment del dit termini, l'interès legal del diner, incrementat en 1,5 punts, de les quantitats degudes.

2. Transcorreguts tres mesos des de la presentació per part del contractista d'una sol·licitud d'abonament d'interessos pels conceptes que consten en aquesta clàusula, sense que hagi recaigut resolució, es podrà entendre estimada la sol·licitud.

3. Sens perjudici del què estableixin les normes tributàries i de la Seguretat Social, els acomptes que procedeixen per l'execució del contracte sols podran ser objecte d'embargament en els supòsits següents:

- a) Per al pagament dels salaris meritats pel personal del contractista en l'execució del contracte i de les quotes socials que se'n derivin.
- b) Per al pagament de les obligacions concretes pel contractista amb els subcontractistes i subministradors referides a l'execució del contracte.

TÍTOL IV. EXTINCIÓ DEL CONTRACTE

CAPÍTOL 1. EXTINCIÓ PER COMPLIMENT

Clàusula 84.- Recepció de l'obra.

1. Efectuades les prestacions convingudes o acabades les obres, es procedirà dins del mes següent a l'acte formal de recepció, del qual s'estendrà l'acta corresponent per triplicat i a un sol efecte, que signaran el tècnic titular de la Direcció de l'obra, el facultatiu representant de la Corporació i el contractista acompanyat del seu facultatiu, si ho creu oportú. Un exemplar serà retirat per cadascun dels assistents a l'acte i el tercer serà inclòs a l'expedient.

Si, per causes que li siguin imputables, el contractista no compleix la seva obligació d'assistir a la recepció de l'obra, el representant de la Corporació li remetrà un exemplar de l'acta per tal que formuli les al·legacions que consideri convenientes en el termini de deu dies, sobre les que resoldrà l'òrgan competent.

2. Si les obres no es troben en estat de ser rebudes, es farà constar a l'acta de recepció i la Direcció assenyalarà els defectes observats i detallarà les instruccions precises fixant un termini per reparar aquells. Si el contractista no hagués efectuat la reparació a l'acabament d'aquest termini podrà concedir-se-li un nou termini improrrogable o bé declarar resolt el contracte.

3. A l'acta de recepció s'ha de fixar la data per a la realització de l'amidament, acte al qual serà obligatòria l'assistència del contractista.

4. D'existir defectes reparables en l'acabament de les obres que no evitin el seu ús, es podran rebre les mateixes per la Corporació, fent-se constar en l'acta de recepció aquests defectes, que hauran d'ésser corregits pel contractista durant el termini que se li assenyali.

5. Per raons d'interès públic o mutu acord podran fer-se recepcions parcials de part o parts de les obres per tal de ser lliurades a l'ús públic, en quin cas haurà d'expedir-se la corresponent certificació a compte.

Clàusula 85.- Recepció simplificada.

En els supòsits de contractes que no superin la quantitat de 30.050'61 euros es podrà substituir l'acta de recepció per un informe del Tècnic titular de la Direcció de l'obra o del Cap de la Unitat corresponent en el sentit que l'obra i instal·lació ha estat executada de conformitat i sense que s'observi cap irregularitat.

Clàusula 86.- Termini de garantia.

1. El termini de garantia, que començarà a comptar-se a partir de la data en que sigui formalitzada la recepció de les obres i instal·lacions, es fixarà a les Clàusules Particulars de cada contractació, i no podrà ser inferior a un any, llevat de casos especials.

2. En el cas de recepcions parcials, el termini de garantia de les parts rebudes començarà a comptar-se des de la data de la respectiva recepció.

3. Durant el termini de garantia, el contractista tindrà cura de la conservació i vigilància de les obres d'acord amb el que estableixi la documentació contractual i a les instruccions que li doni la Direcció de l'obra. Si no atengués aquesta obligació i donés lloc a risc o perill per a l'obra, la Corporació executarà directament i a càrrec d'aquell els treballs necessaris per tal d'evitar el dany.

Clàusula 87. Certificació final.

En el termini de dos mesos a comptar des de la data de l'acta de recepció l'òrgan competent haurà d'aprovar la certificació final de les obres executades, que serà abonada al contractista a compte de la liquidació del contracte en el termini de dos mesos a comptar des de la seva expedició.

Clàusula 88.- Liquidació del contracte.

En el termini de 15 dies anteriors al compliment del termini de garantia, la Direcció de l'obra, d'ofici o a instància del contractista, informará sobre l'estat de les obres. Si fós favorable o, en cas contrari, un cop reparat allò construït, es procedirà a la liquidació de les obligacions pendents en els termes establerts a la normativa general.

Clàusula 89.- Devolució o cancel·lació de la garantia

Efectuada la liquidació, un cop transcorregut el termini de garantia i acomplerts els requisits legals, l'òrgan competent de la Corporació adoptarà resolució ordenant la devolució o cancel·lació de la garantia. Si el contractista no presentés la sol·licitud de devolució o cancel·lació aquesta es podrà disposar d'ofici.

CAPÍTOL 2. EXTINCIÓ PER RESOLUCIÓ

Clàusula 90.- Resolució: causes i efectes.

1. De conformitat amb la normativa general de contractació, i amb els efectes que per a cada supòsit s'hi determinen, són causes generals de resolució del contracte les següents:

- a) La mort o incapacitat sobrevinguda del contractista individual o l'extinció de la personalitat jurídica de la societat contractista.
- b) La declaració de fallida, de suspensió de pagaments, de concurs de creditors o d'insolvent fallit en qualsevol procediment, o l'acord de *quitament i espera*.
- c) El mutu acord entre la Corporació i el contractista.
- d) La manca de prestació pel contractista de la garantia definitiva o les especials o complementàries en termini en els casos previstos a la normativa general, i la no formalització del contracte en termini.
- e) La demora en el compliment dels terminis per part del contractista i l'incompliment del termini de dos mesos per iniciar l'execució des de l'adjudicació en els expedients de tramitació urgent.
- f) La manca de pagament per part de la Corporació en el termini de vuit mesos.
- g) L'incompliment de les demés obligacions contractuals essencials.
- h) Les que s'estableixin expressament a les Clàusules Particulars o al contracte.

2. Les causes específiques de resolució dels contractes d'obres, segons la normativa general de contractació, són:

- a) La demora en la comprovació del replanteig.
- b) La suspensió de la iniciació de les obres per un termini superior a sis mesos per part de la Corporació.
- c) El desistiment o la suspensió de les obres per un termini superior a vuit mesos acordat per la Corporació.
- d) Els errors materials que pugui contenir el projecte o pressupost elaborat per la Corporació que afectin al pressupost de l'obra, al menys, en un 20%.
- e) Les modificacions en el contracte, encara que siguin successives, que impliquin, aïlladament o conjuntament, alteracions del seu preu en quantia superior, en més o en menys, al 20% del preu primitiu, amb exclusió de l'IVA, o bé representin una alteració substancial del projecte inicial.

3. Els efectes de la resolució per les causes específiques assenyalades són els següents:

- a) La resolució del contracte donarà lloc en tot cas a la comprovació, mesurament i liquidació de les obres realitzades d'acord amb el projecte, fixant els saldos pertinents a favor o en contra del contractista, en els termes establerts a la normativa general.
- b) En el supòsit de demora en la comprovació del replanteig, el contractista sols tindrà dret a una indemnització equivalent al 2% del preu de l'adjudicació.
- c) En el supòsit de suspensió de la iniciació de les obres per termini superior a sis mesos per causa imputable a la Corporació, el contractista tindrà dret a percebre, per tots els conceptes, una indemnització del 3% del preu d'adjudicació.
- d) En el supòsit de desistiment o suspensió de l'execució de les obres iniciades per termini superior a vuit mesos per part de la Corporació, el contractista tindrà dret al 6% del preu de les obres deixades de realitzar en concepte de benefici industrial, entenent-se per obres deixades de realitzar les que resultin de la diferència entre les reflexades en el contracte primitiu i les seves modificacions i les que s'haguessin executat fins a la data de notificació de la suspensió.